

Educafe

**Vidia roboty tak, ako my, alebo
len šikovne podvádžajú?**

Andrej Lúčny

Katedra aplikovanej informatiky

Fakulta matematiky, fyziky a informatiky

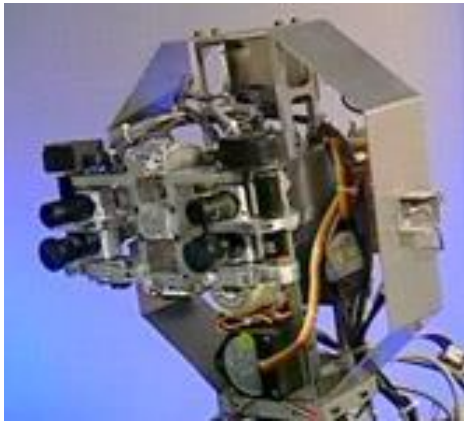
Univerzita Komenského v Bratislave

andy@microstep-mis.com

www.microstep-mis.com/~andy

Mobilné roboty, ktoré vidia

Mobilný robot sleduje scénu a má v nej
rozpoznať určitý objekt

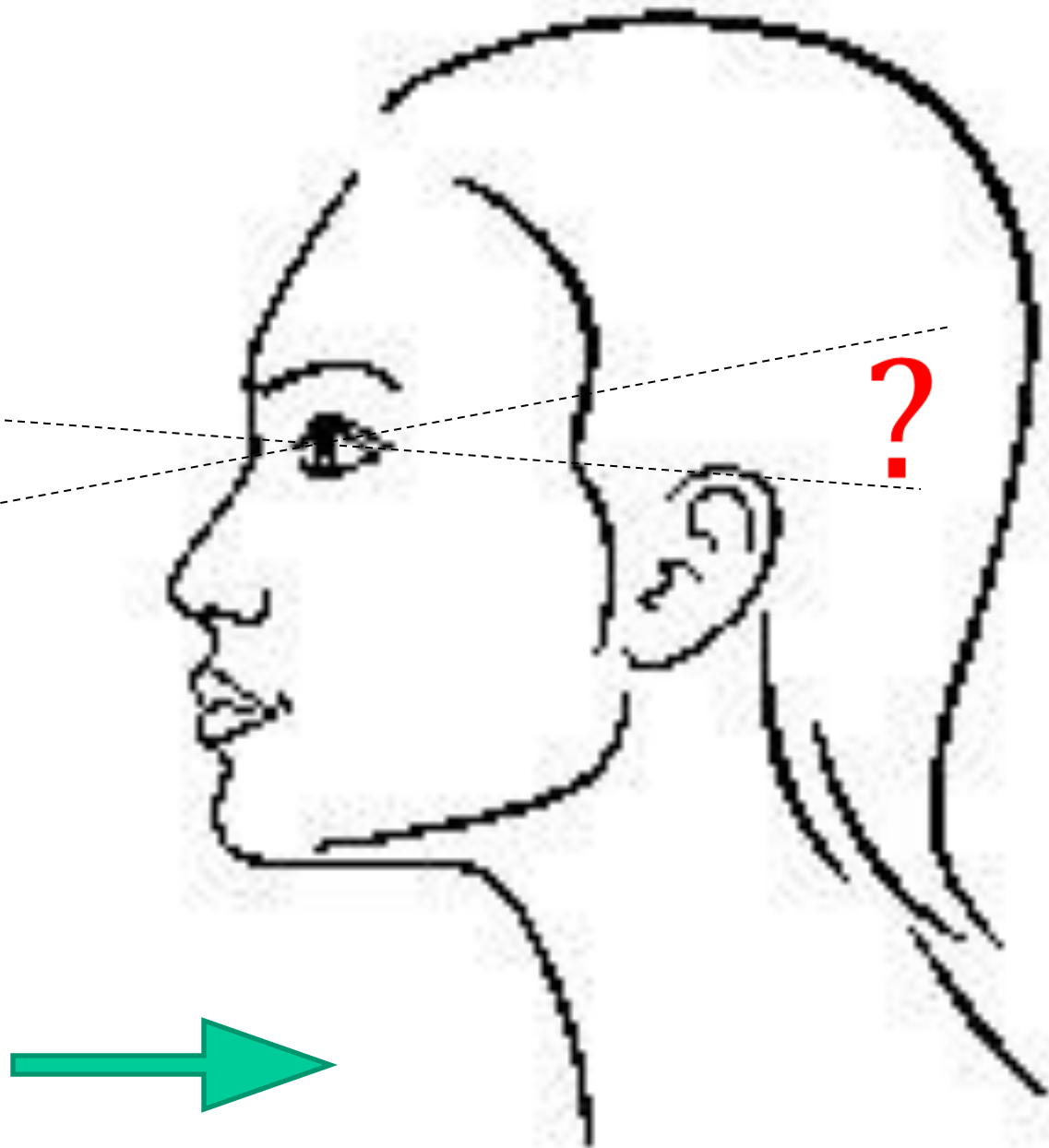

COG 1993

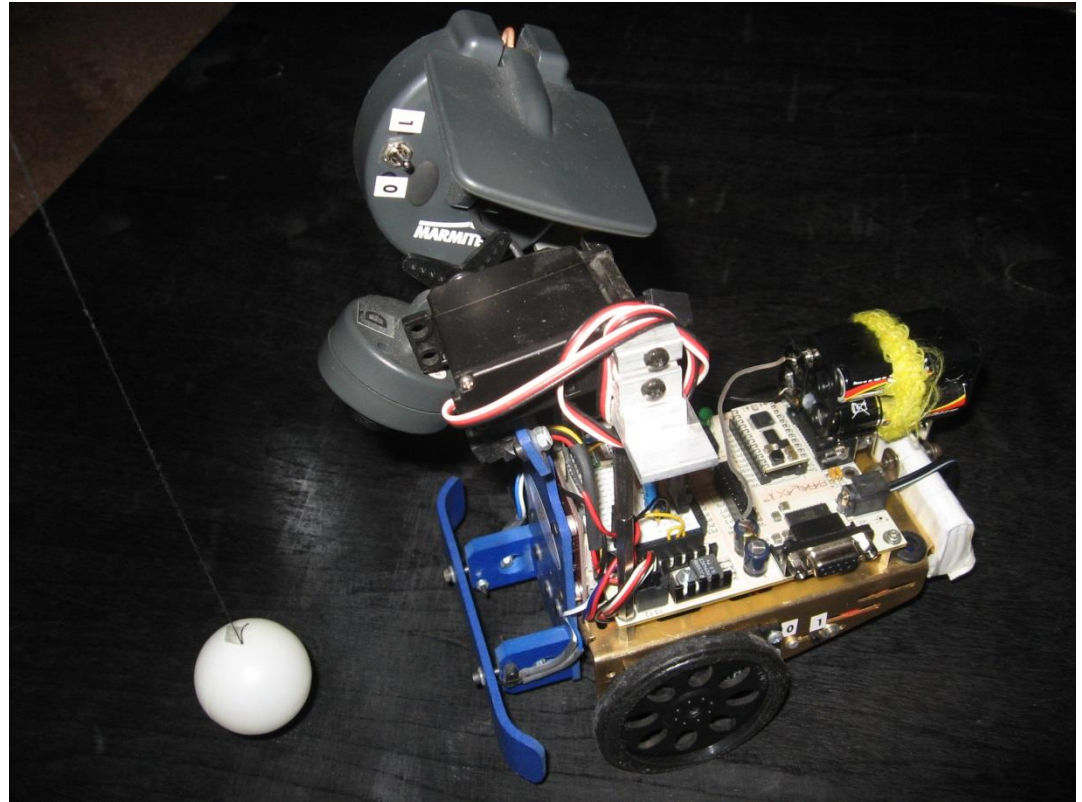

iCub 2007

Čo to
znamená
vidieť ?

Vidí tento
robot
loptičku ?

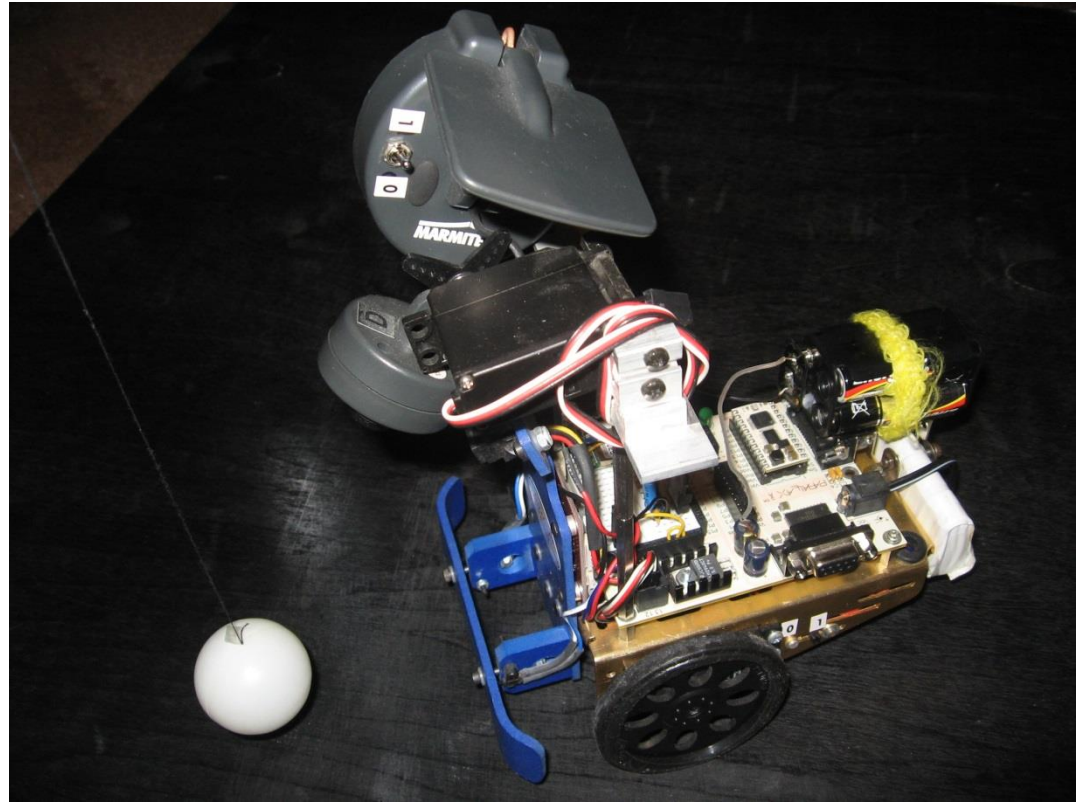

V zmysle Turingovho testu áno!

vstup: *obraz z kamery*

výstup: *správnne pohyby motorov*

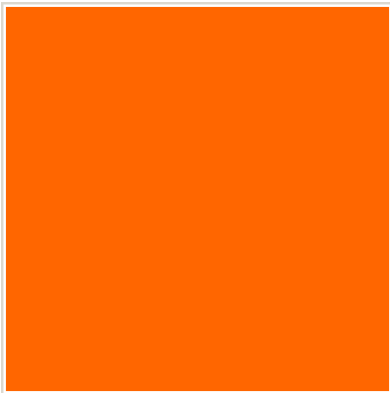
Vidí ju ale
tak ako ju
my vidíme?

Žiaľ, my sami nie celkom presne
vieme ako vidíme!

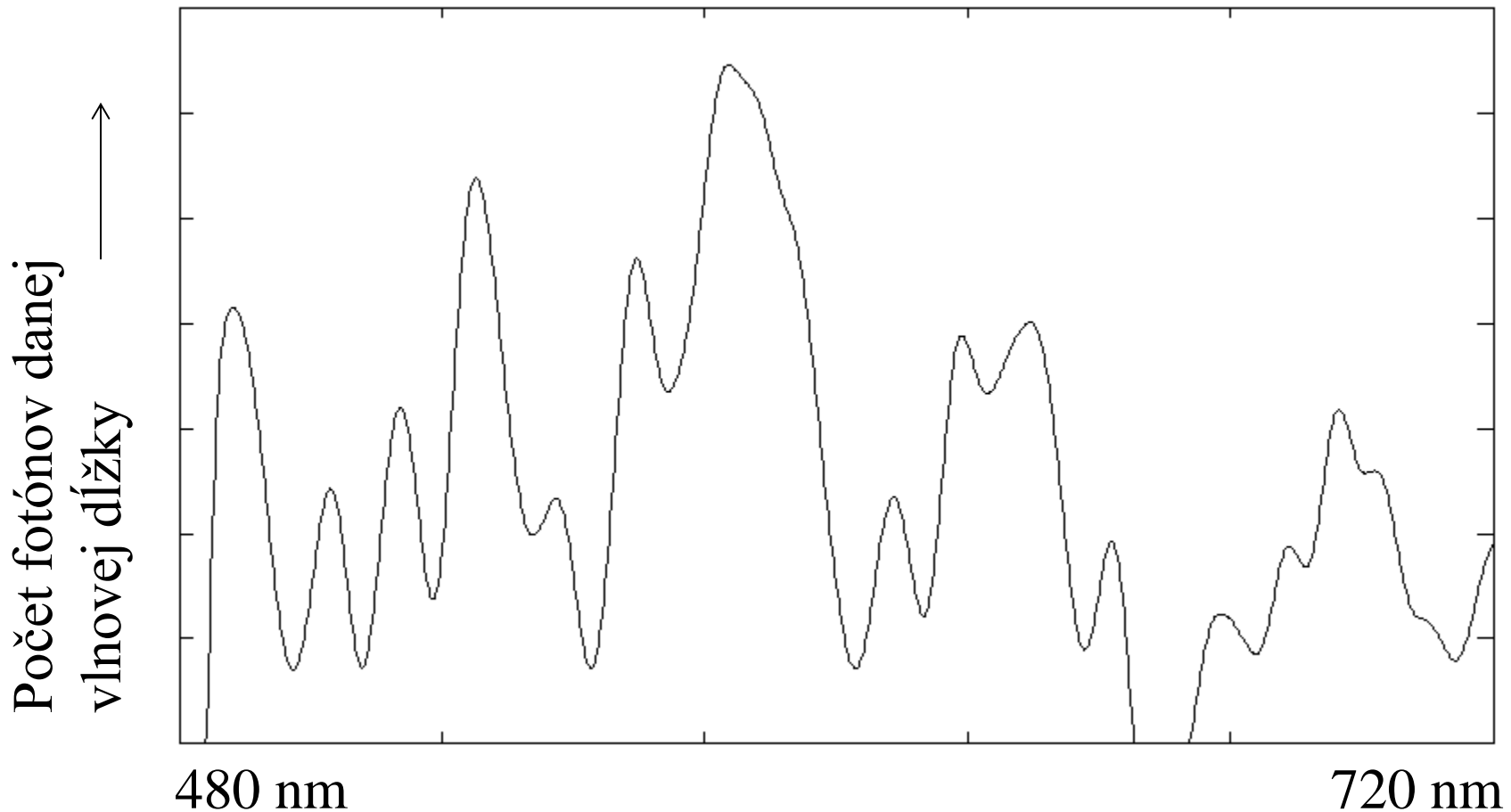
Vieme ale, ako vidí robot

Ako robot vidí farby ?

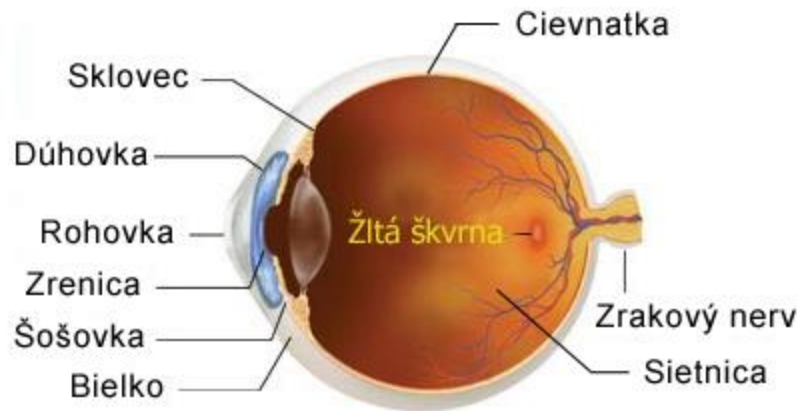

Farba je štatistická vlastnosť svetla ktoré dopadá na bod čipu kamery či sietnice oka

V každom okamihu dopadá na každý bod sietnice množstvo fotónov rôznej vlnovej dĺžky. Meranie na jednom bode sietnice za čas Δt dá celú distribúciu početnosti fotónov určitej vlnovej dĺžky

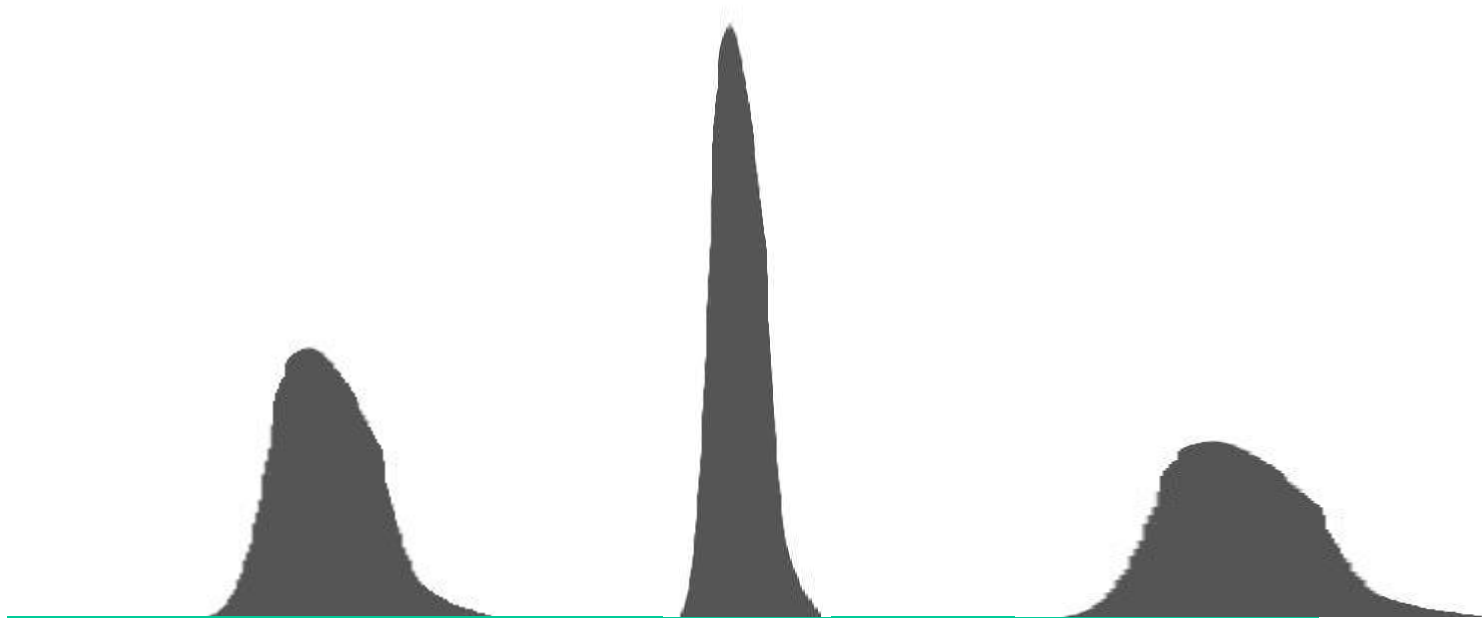
Tri farebné zložky stačia

Na sietnici oka má človek tri druhy čapíkov založené na troch druhoch proteinov citlivých na svetlo. Každý z nich je citlivý na celý rozsah vlnových dĺžok ale na niektoré viac a iné menej

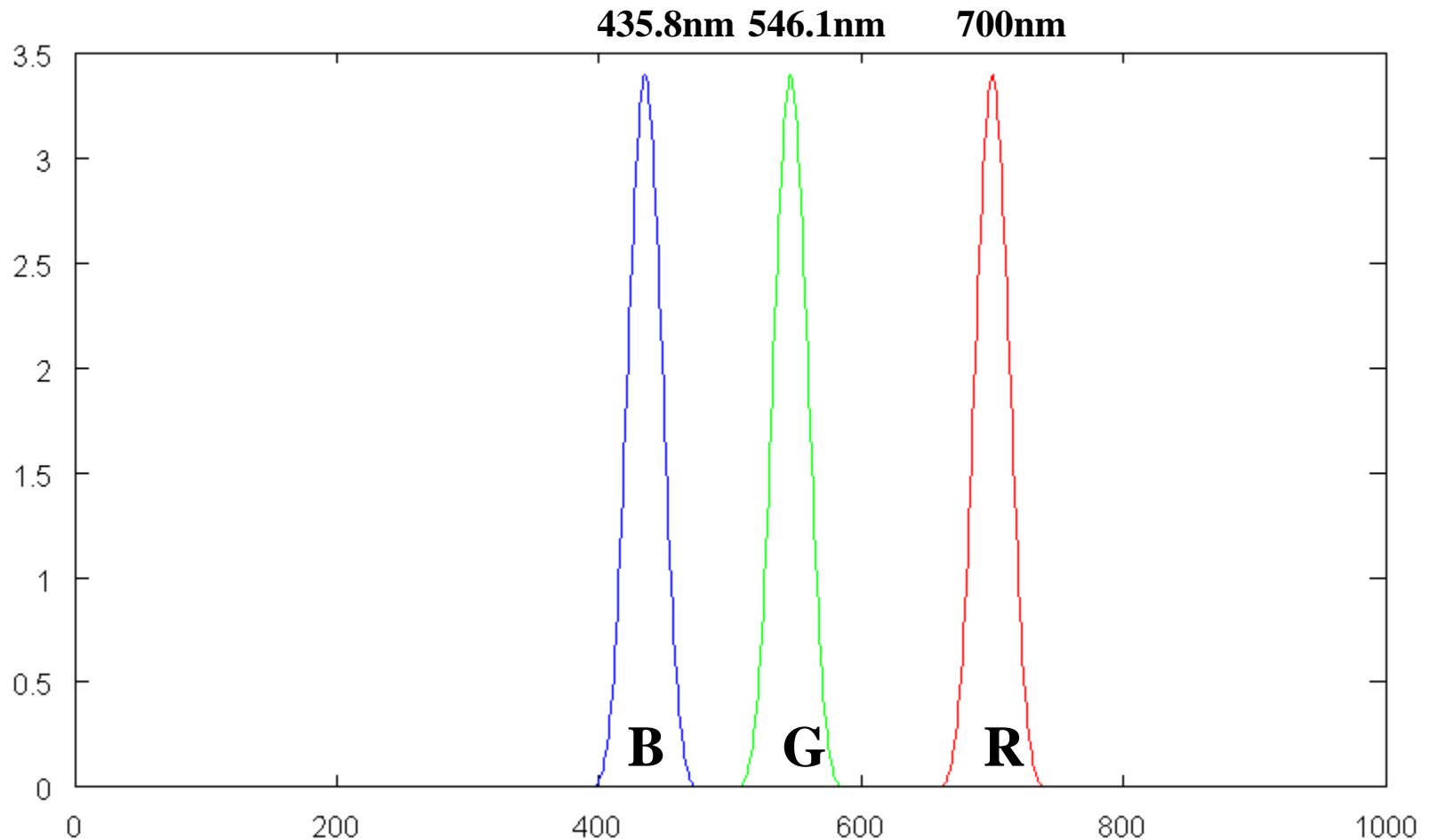

Signál, ktorý oko posiela do mozgu, je rovnaký pre veľké množstvo distribúcií vlnových dĺžok

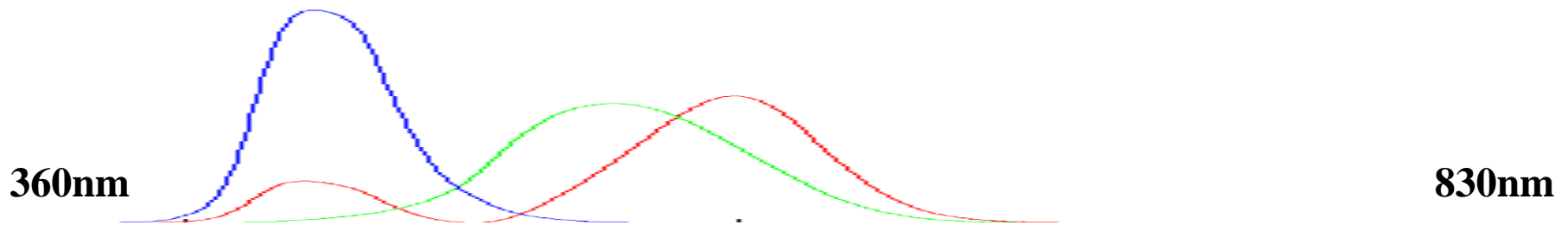
RGB model

Vďaka tomu je možné dostatočne široko zvoliť tri monochromatické farby a ich miešaním vieme vyvolať v oku dojem (skoro) akékoľvek farby

RGB model

Pomery R,G,B pre miešanie farieb dúhy

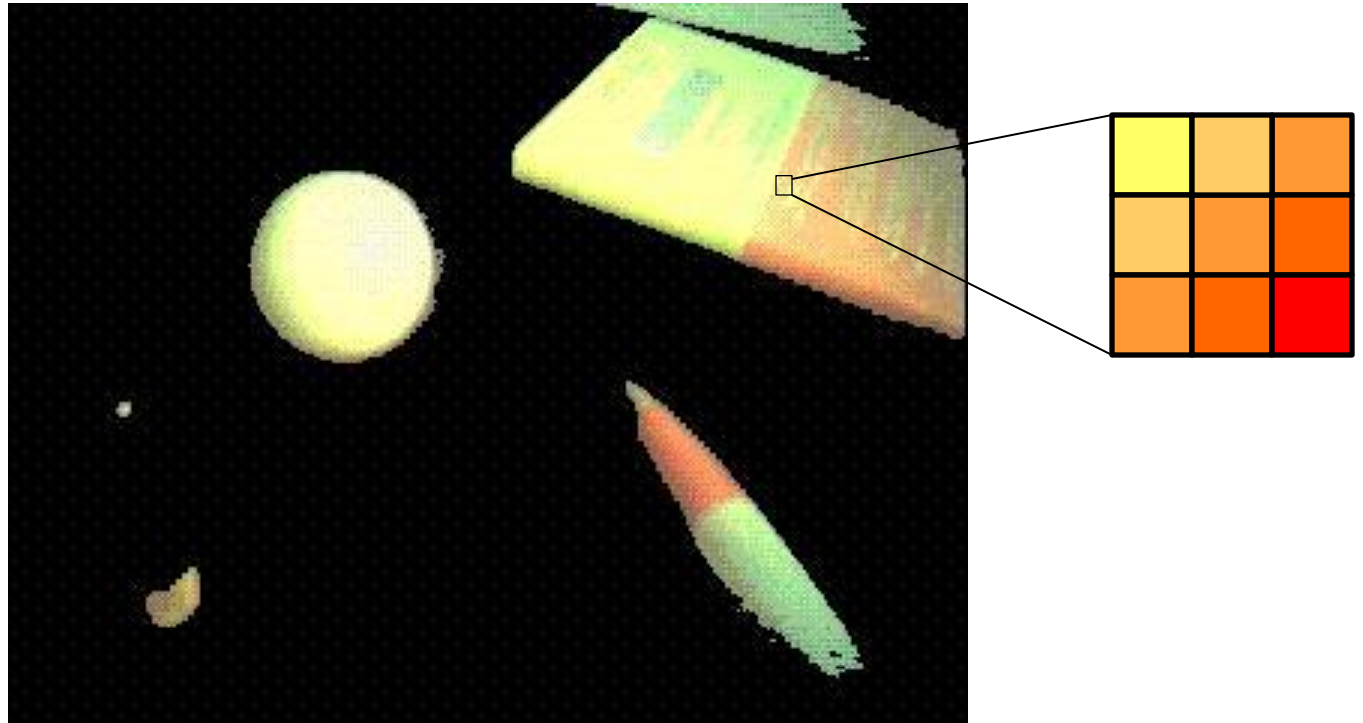

Ultrafialové
žiarenie

svetlo

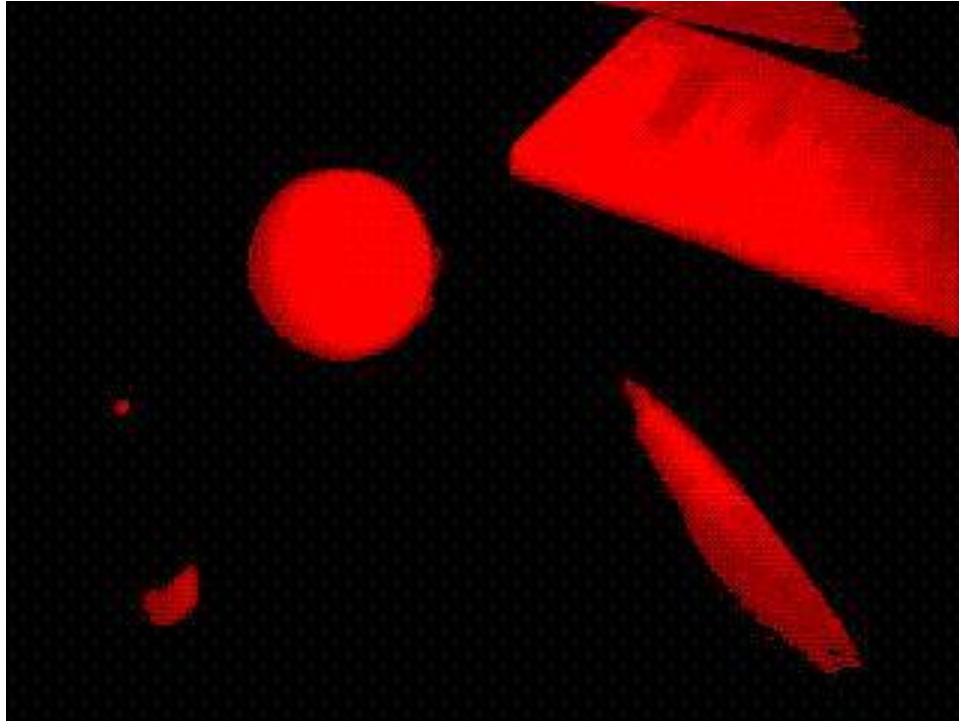
Infračervené
žiarenie

Vstup: obraz z kamery

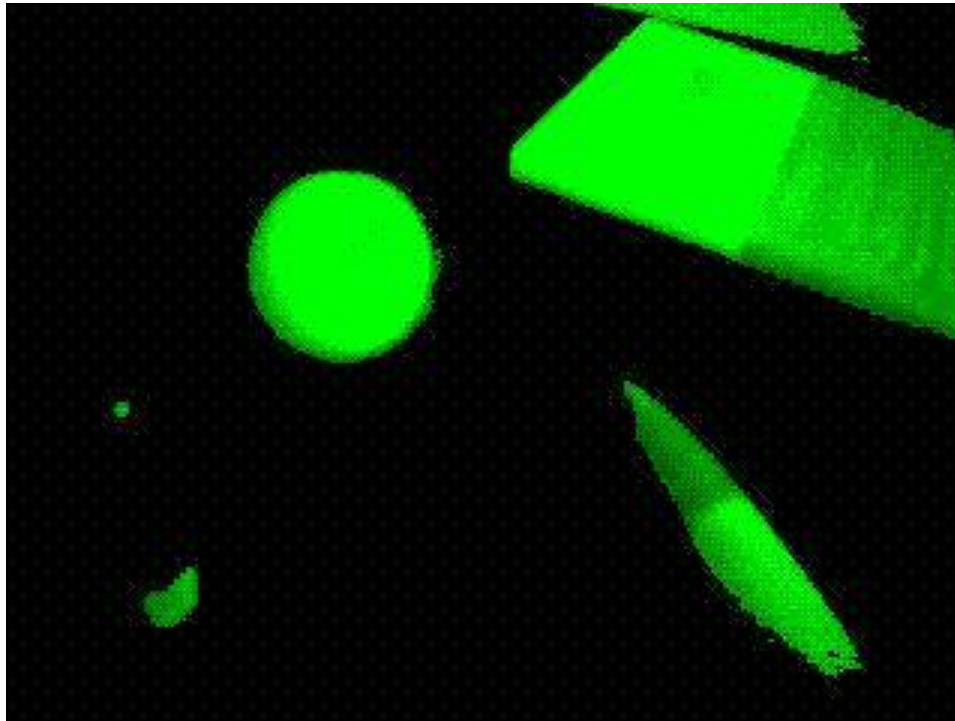

Tri polia $r[h,w]$, $g[h,w]$, $b[h,w]$, každý ich prvok je číslo $0..255$ a predstavujú červenú, zelenú a modrú zložku farby

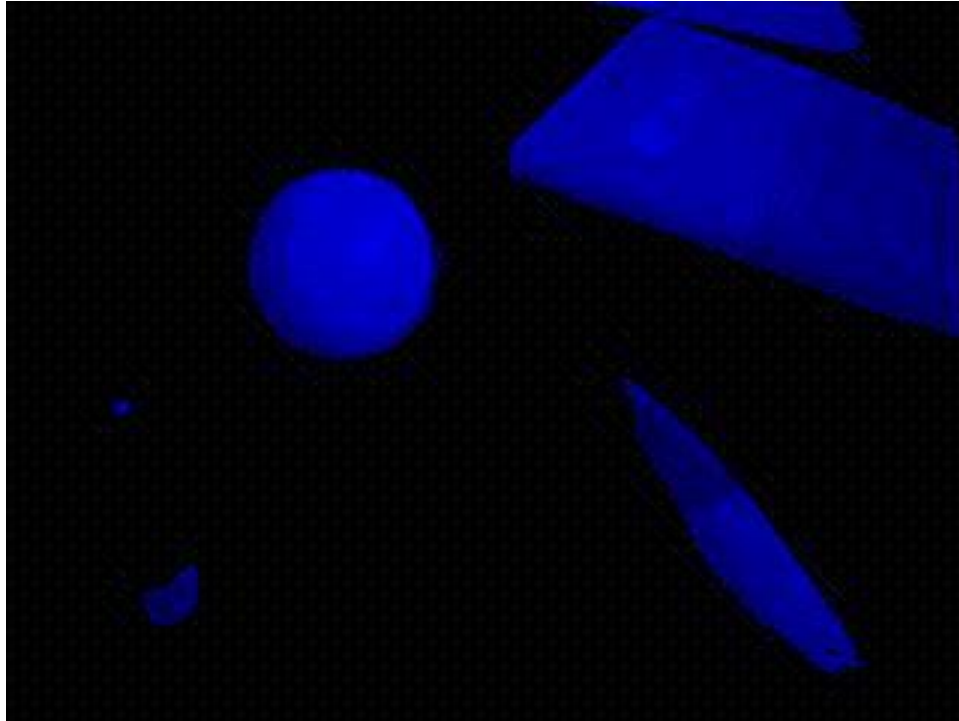
Červená zložka

Zelená zložka

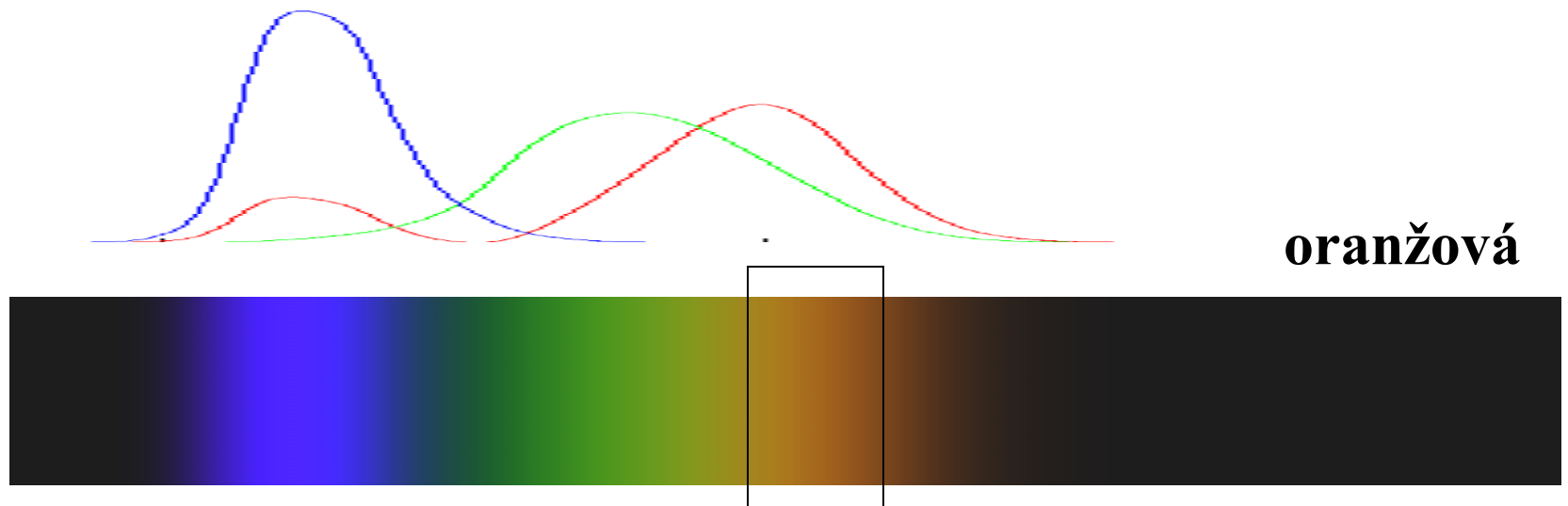

Modrá zložka

Rozpoznávanie farieb

- Na dúhe je vidno oranžovú farbu a vidíme:
  - neobsahuje modrú zložku
  - obsahuje proporcionálne viac červenej ako zelenej

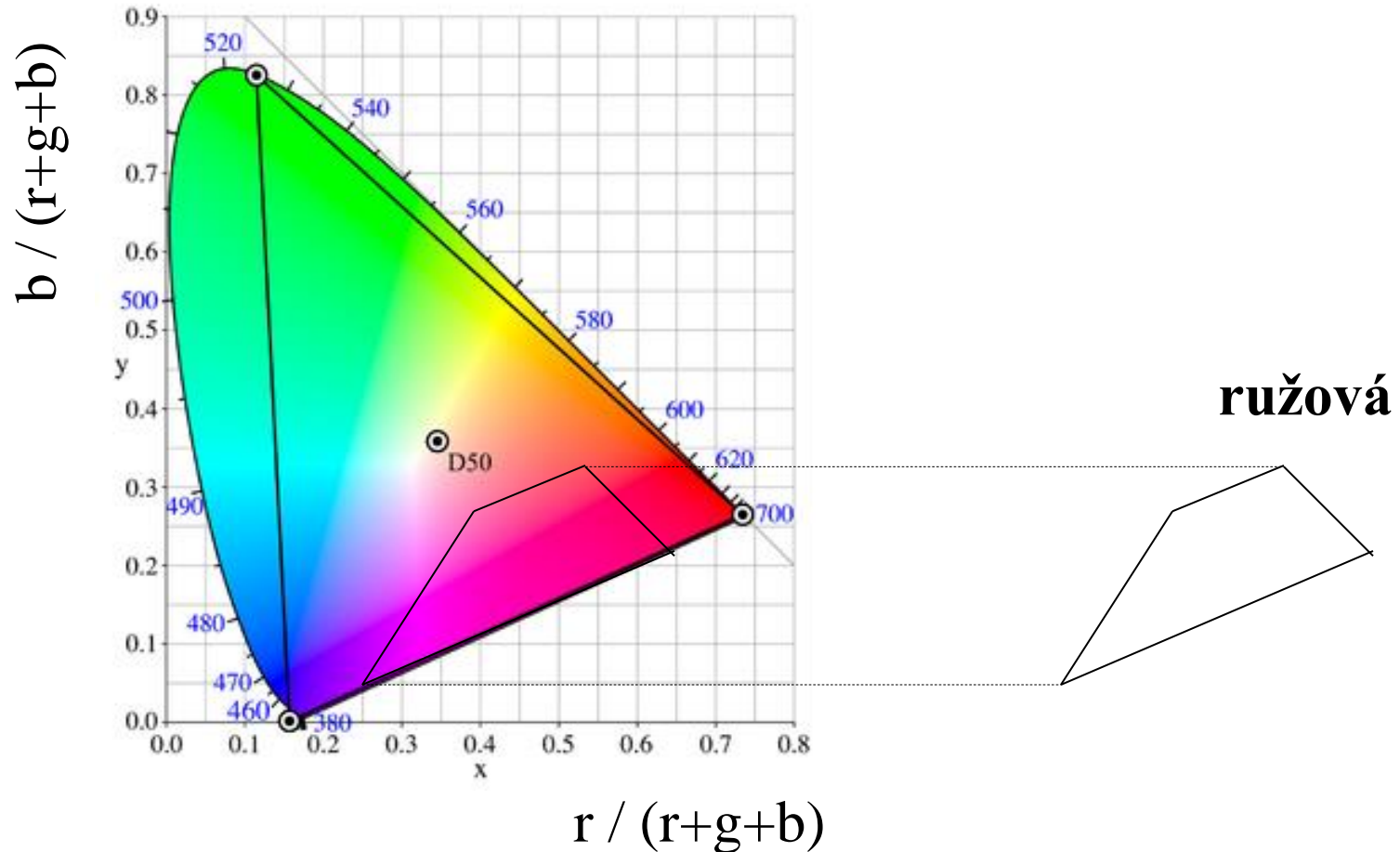

$$r > 50 \ \& \ r/(g+1) > 1.1 \ \& \ r/(g+1) < 3.3 \ \& \ b < 35$$

Rozpoznávanie farieb

- Farby ktoré nie sú monochromatické

Ako robot vidí pravidelné objekty ?

Objekty, ktoré sa dajú popísať malým počtom parametrov sa dajú rozpoznať spätnou projekciou obrazu do priestoru týchto parametrov (Houghova transformácia)

Pravidelné objekty

Parametre: (c_x, c_y, r)

- x-súradnica stredu c_x
- y-súradnica stredu c_y
- polomer r

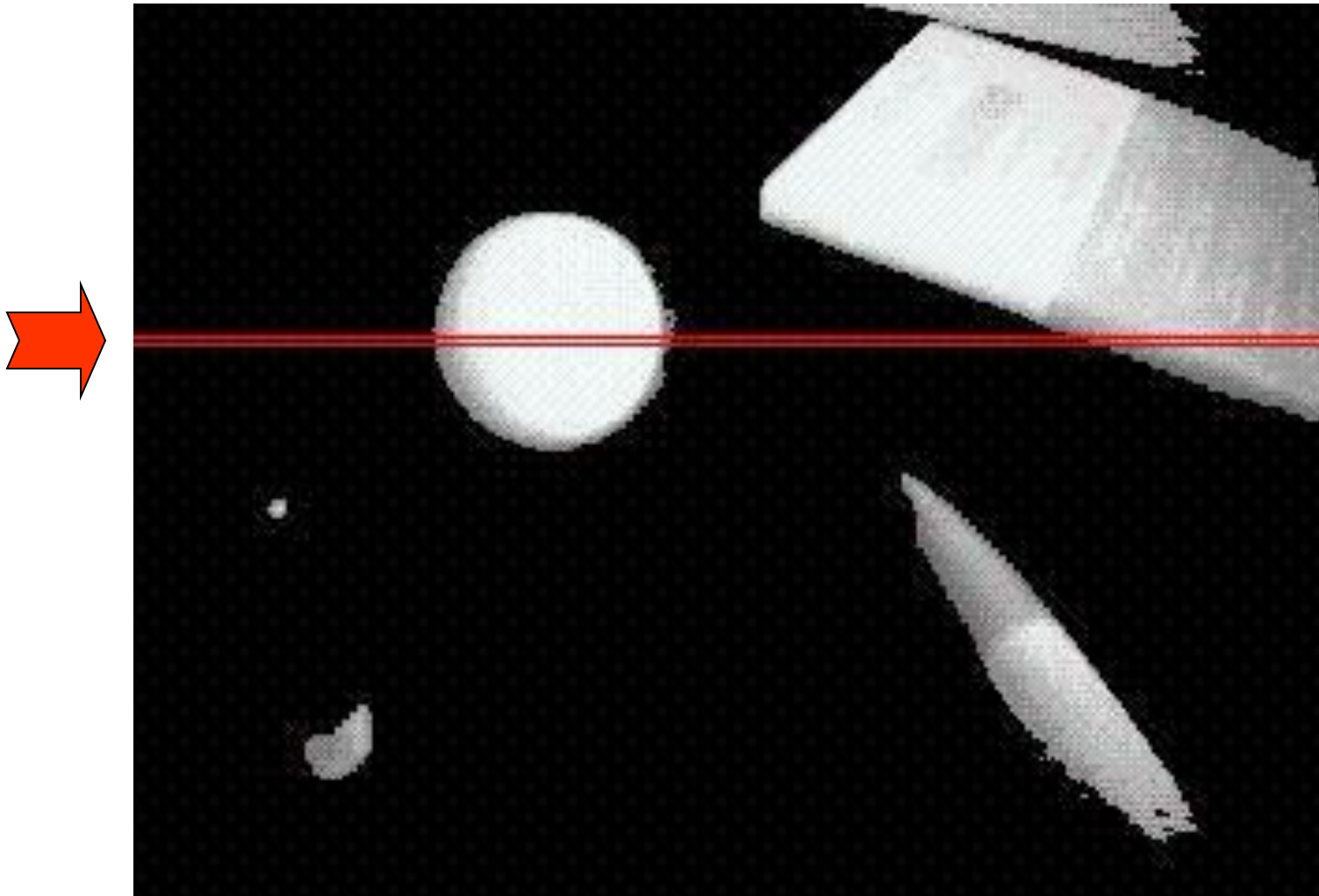
$$(x - c_x)^2 + (y - c_y)^2 = r^2$$

efektívny algoritmus na vykreslenie

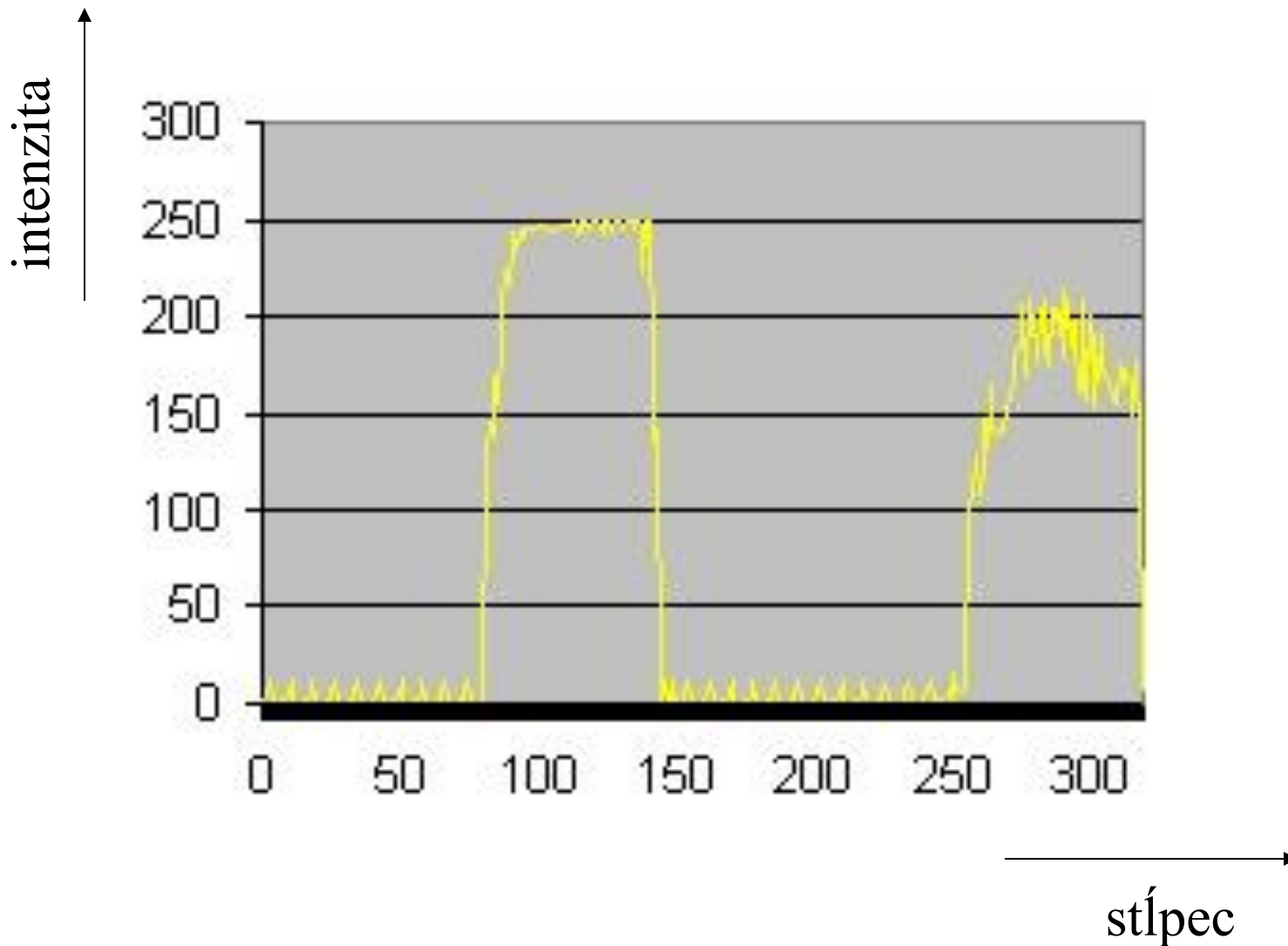
Čiernobiely obraz

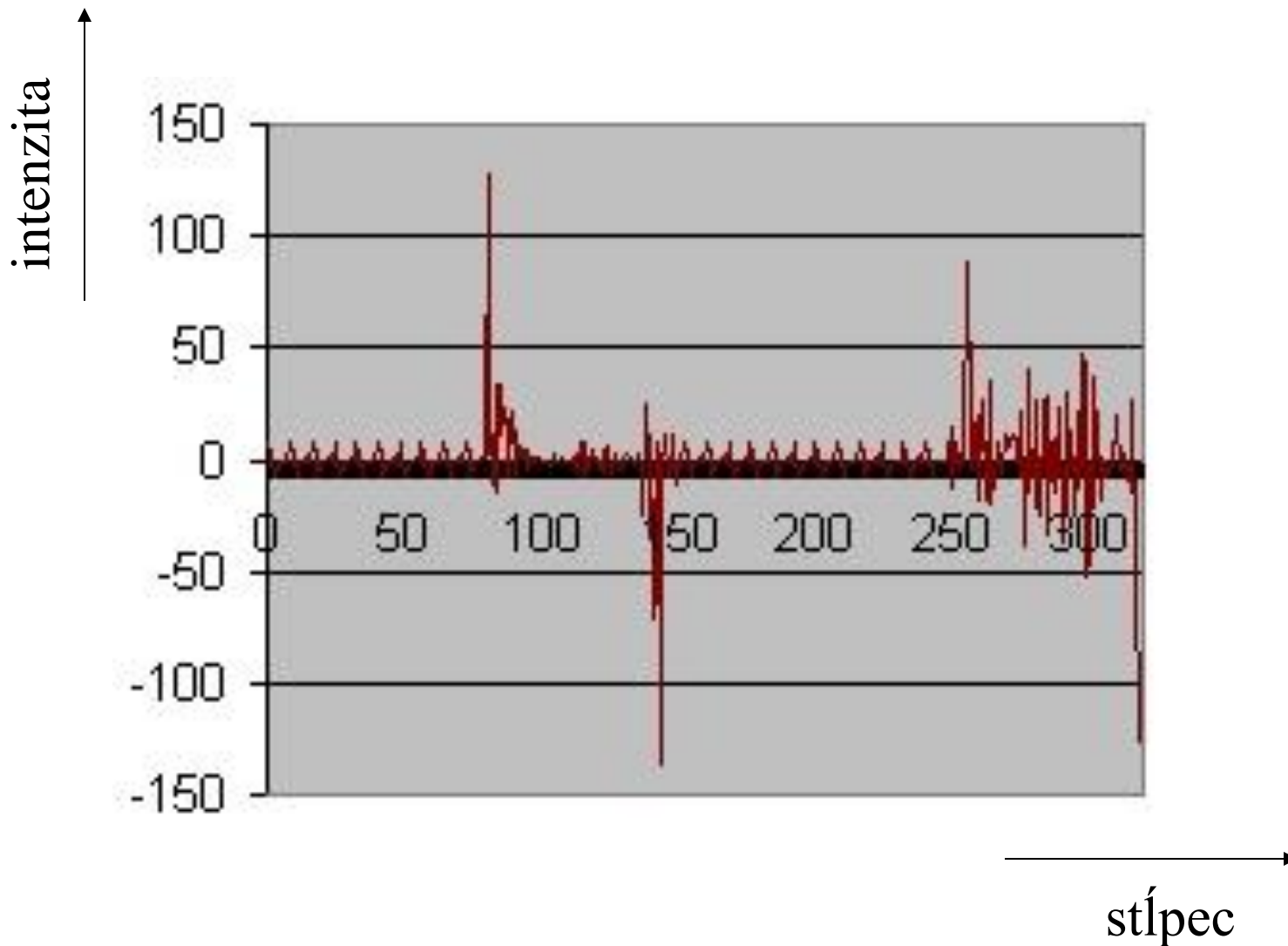
Pole $bw[h,w]$, každý jeho prvok je číslo $0..255$ a predstavuje intenzitu svetla

- Jeden riadok poľa bw si teraz môžeme znázorniť ako funkciu intenzity od čísla stĺpca

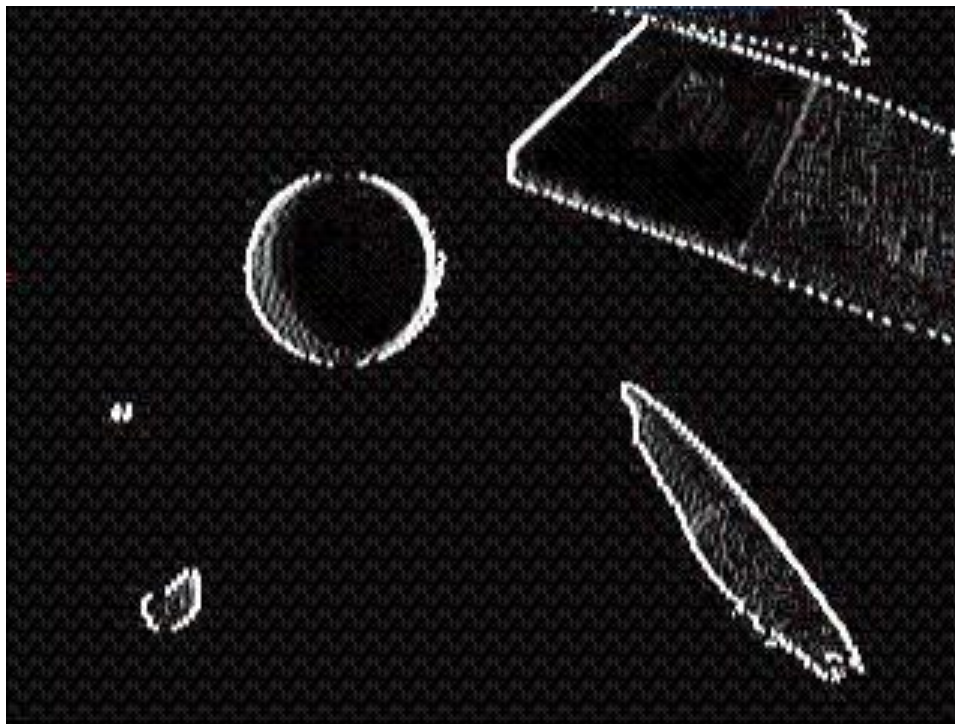

- Hranám zodpovedajú strmé úseky.
Ako ich odfiltrovať od zvyšku?

- Hrany vyskočia, keď urobíme rozdiel dvoch po sebe idúcich hodnôt

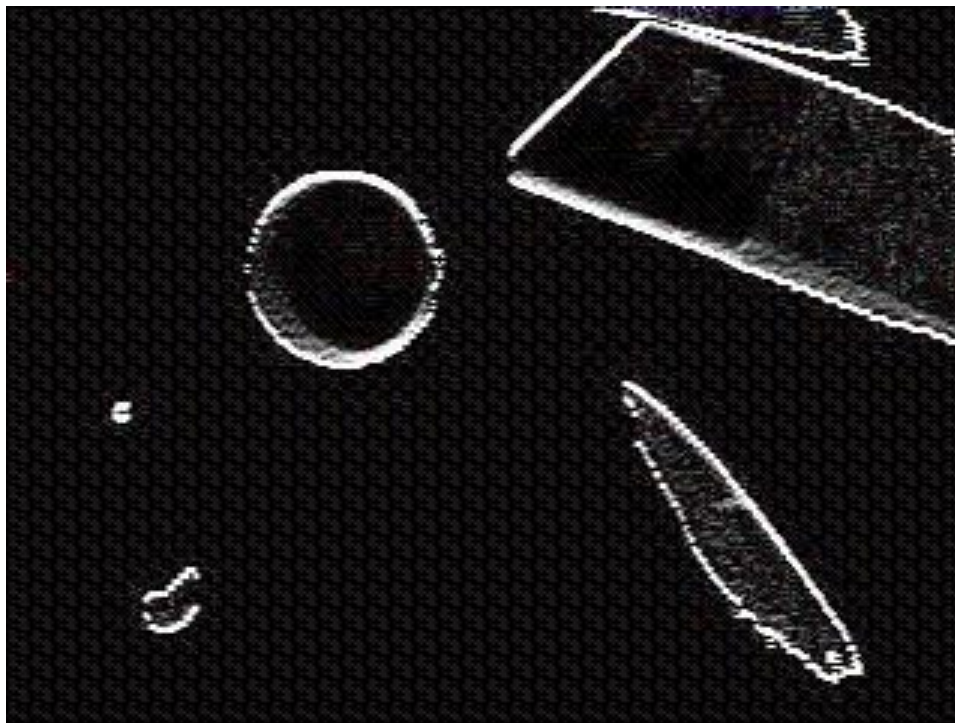
Sobelov operátor - vodorovne

Máme pekne zvýraznené vertikálne hrany, ale horizontálne sú slabé

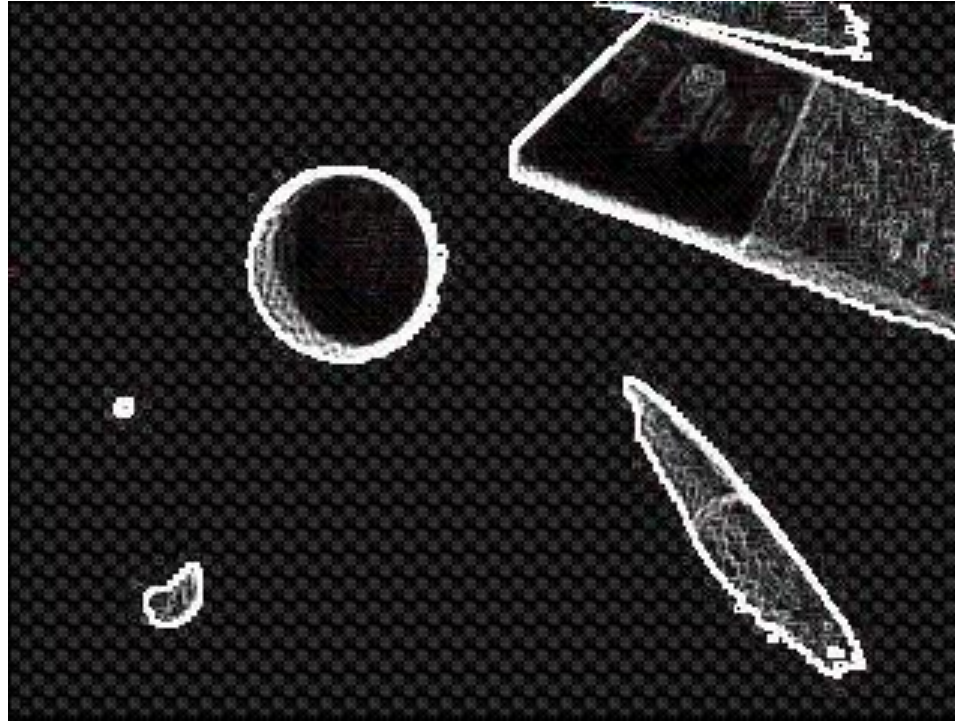

Sobelov operátor – zvisle

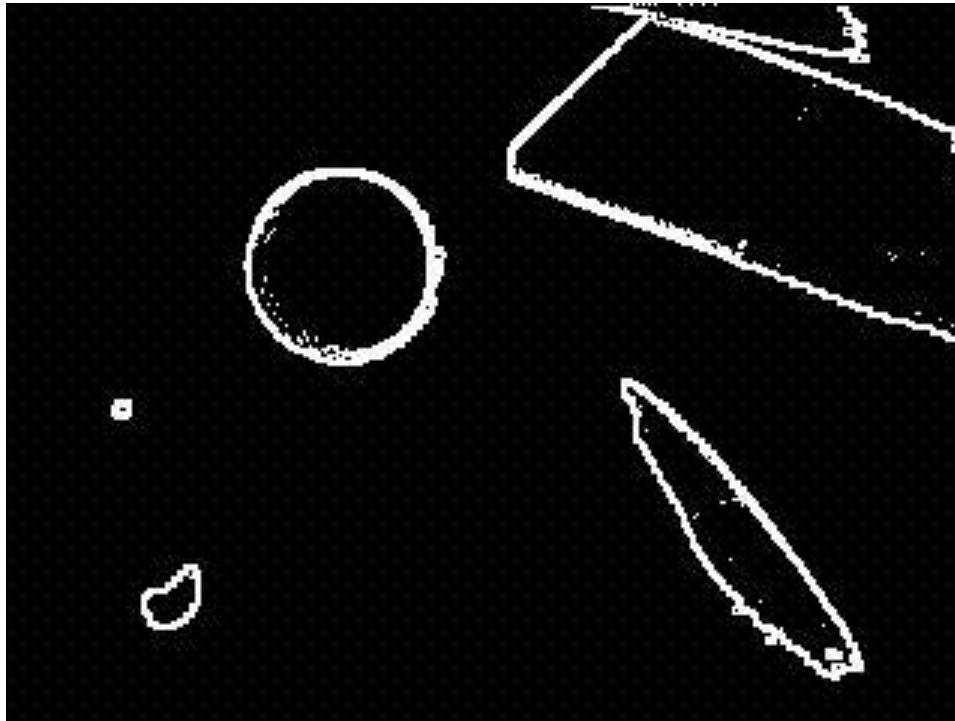
Z toho máme zase zvýraznené horizontálne hrany

Sobelov operátor

a nakoniec to sčítame. Teraz sú hrany krásne, ale stále tam máme veľa bodiek čo do hrán nepatria

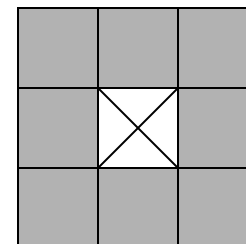
Prahovanie dá binárny obraz

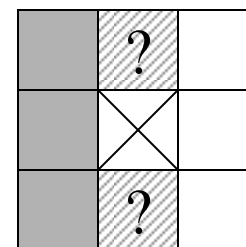
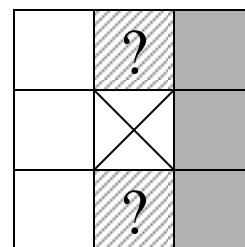
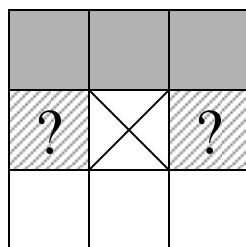
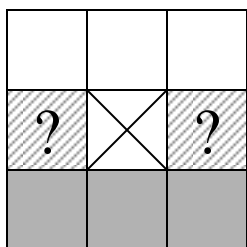
- Radi by sme doterajších 0-255 zmenili na 0/1 a mali len hrany. Dobré výsledky tu dáva keď zvolíme určitý prah, napríklad 200

Stenčovanie

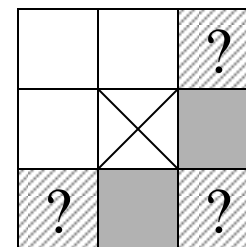
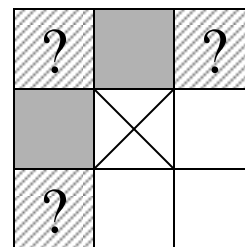
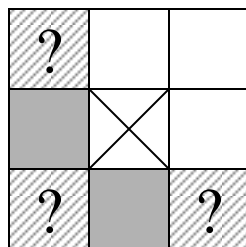
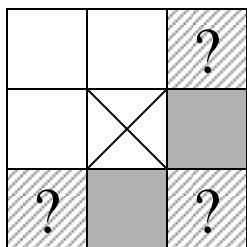
- izolované body:

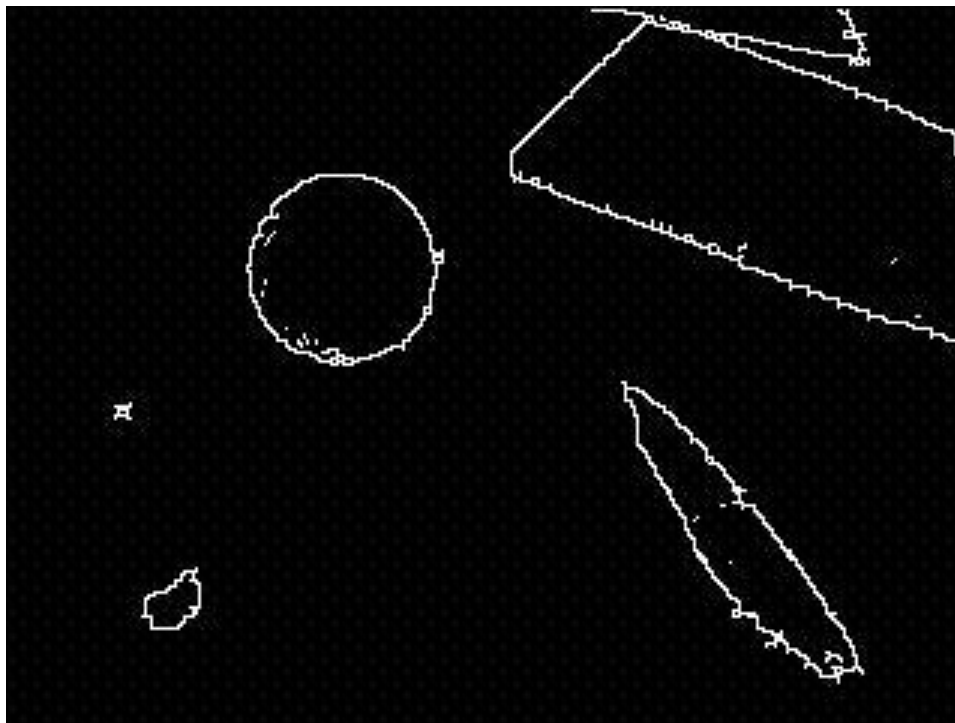
- vodorovné a zvislé hrany:

- rohy:

Stenčené hrany

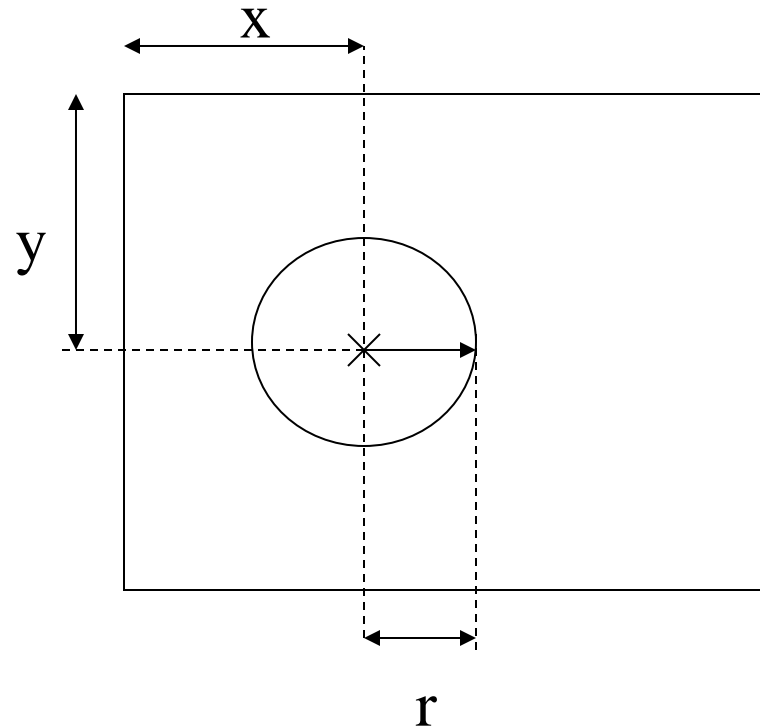
Rozpoznávanie (pravidelného) tvaru

- Ako teraz zistíme ktoré hrany tvoria kružnicu ? Existuje tu viacero efektívnych ad-hoc metód, ale použijeme jednu všeobecnejšiu známu ako *Houghova transformácia*.
- Je založená na transformácii obrazu do priestoru hodnôt parametrov objektu, ktorý hľadáme

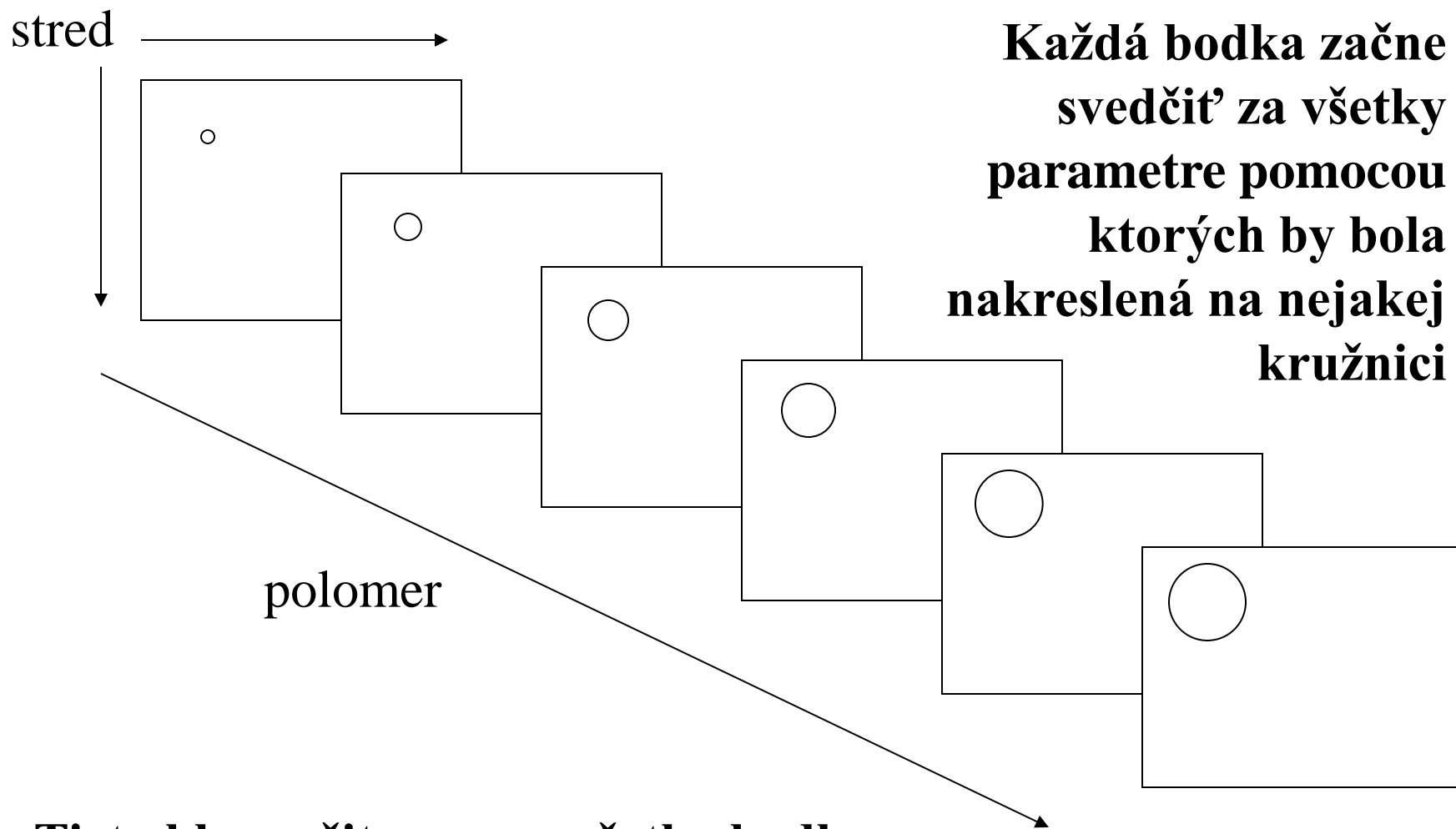
Houghova transformácia

Vieme, že kružnicu môžeme reprezentovať tromi parametrami:

- x -súradnica stredu
- y -súradnica stredu
- polomer

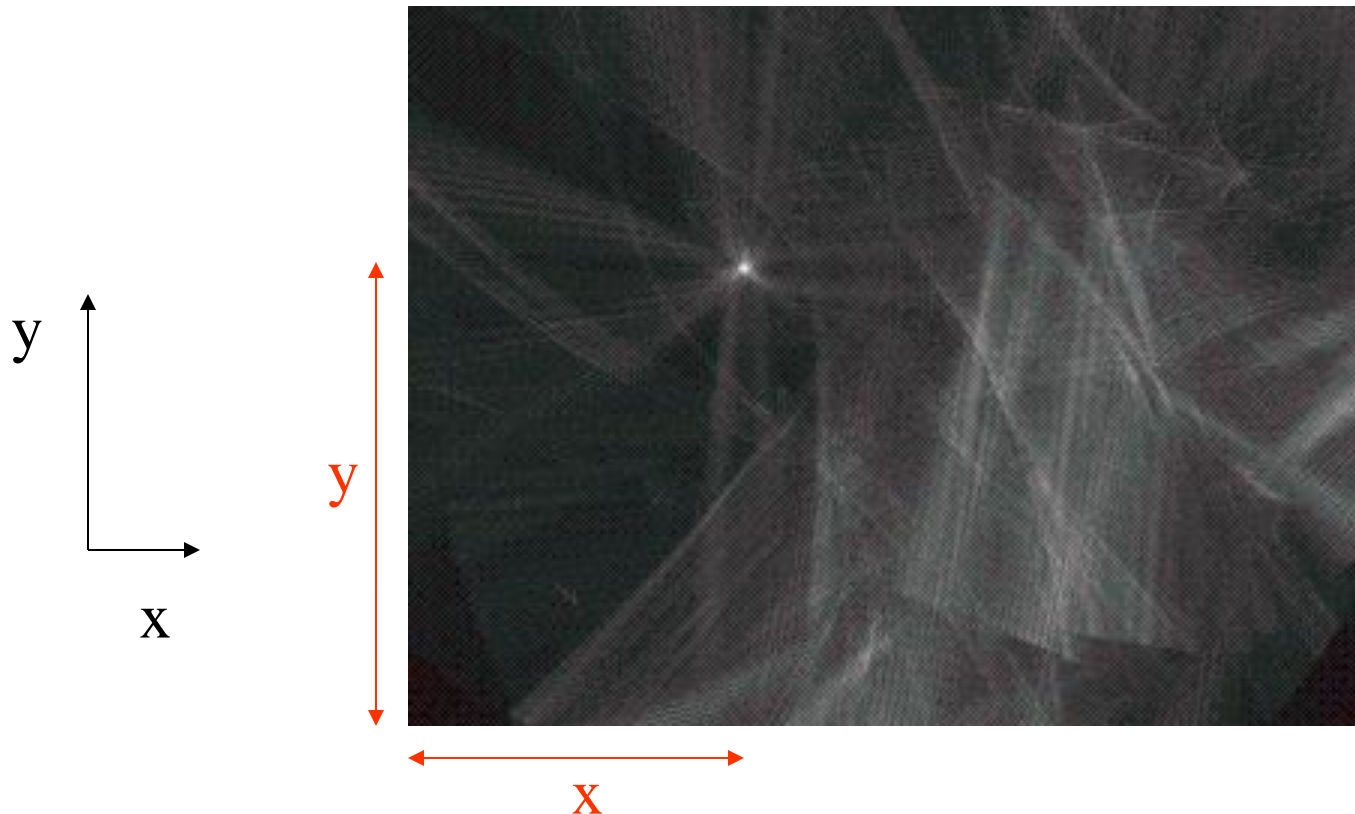
Houghova transformácia

Tieto hlasy sčítame pre všetky bodky

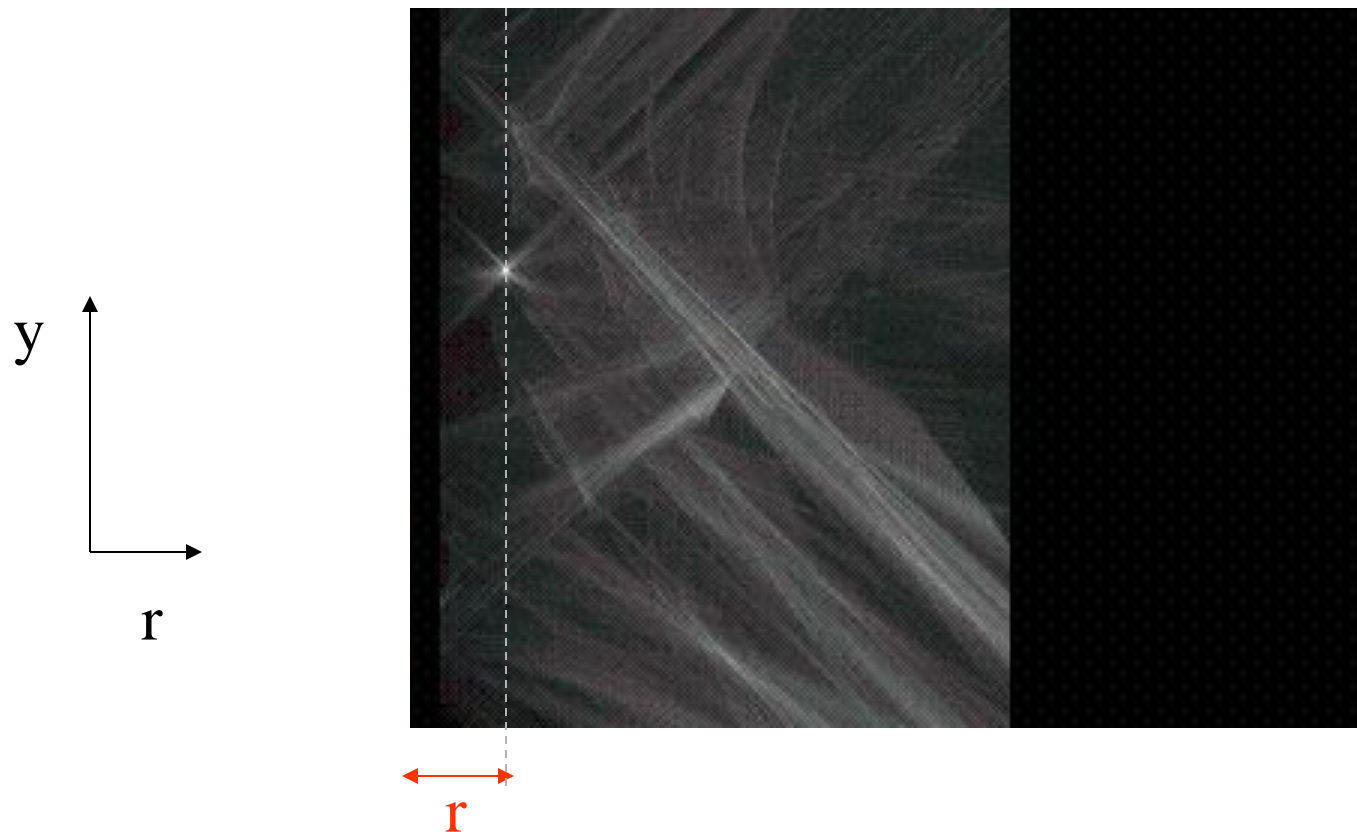

Houghova transformácia

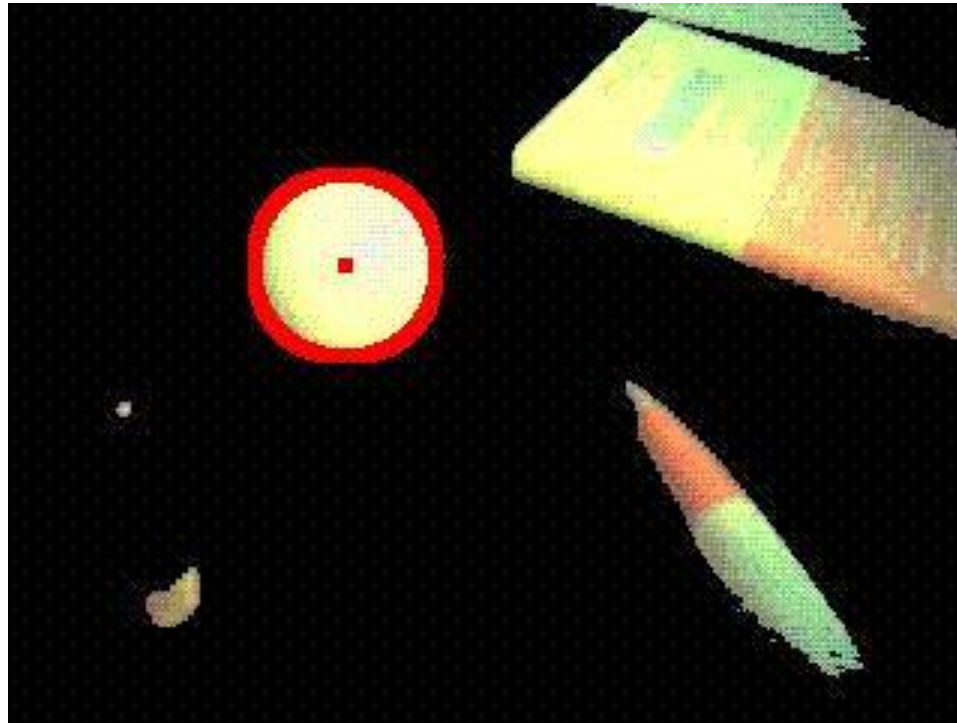
Keď sa na to pozrieme v smere polomeru
vidíme stred nájdenej guľičky ako hviezdu na oblohe

Houghova transformácia

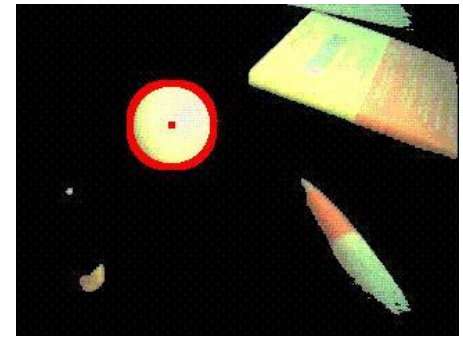
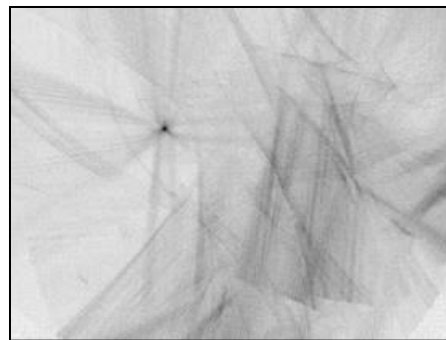
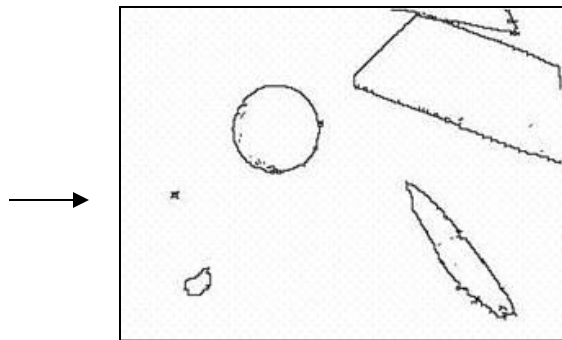
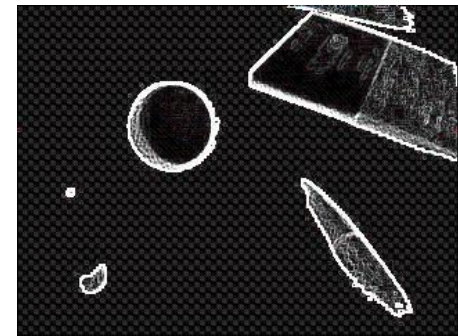
Polomer guľičky vidíme z iného pohľadu ...

Houghova transformácia

... a určíme tak parametre kružnice na obraze

Pravidelné objekty - sumár

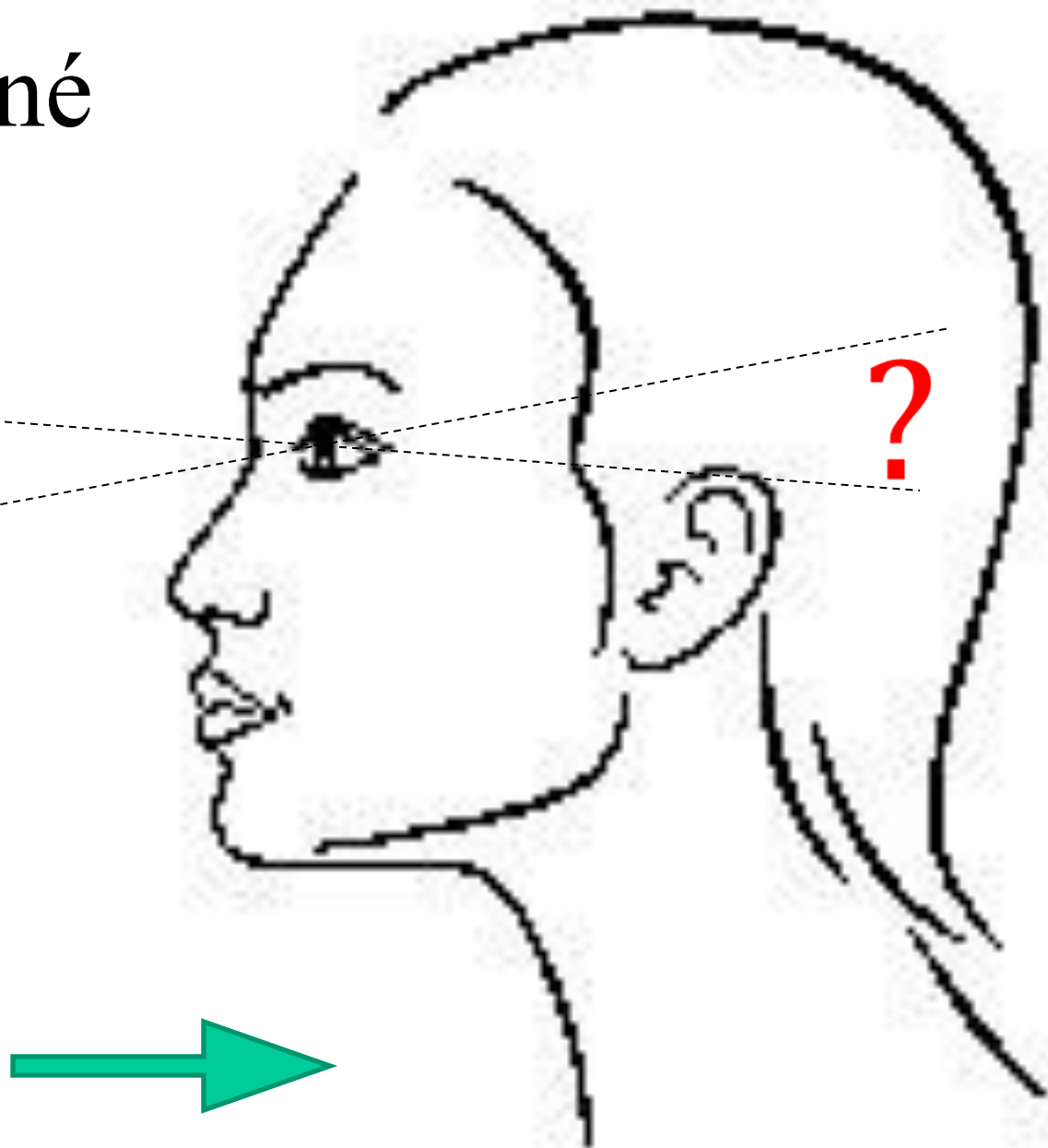

Ako vidí robot nepravidelné objekty ?

Ako ale rozpoznávať objekty, ktoré majú veľa parametrov a nepoznáme ich ?

Nepravidelné objekty

DOT

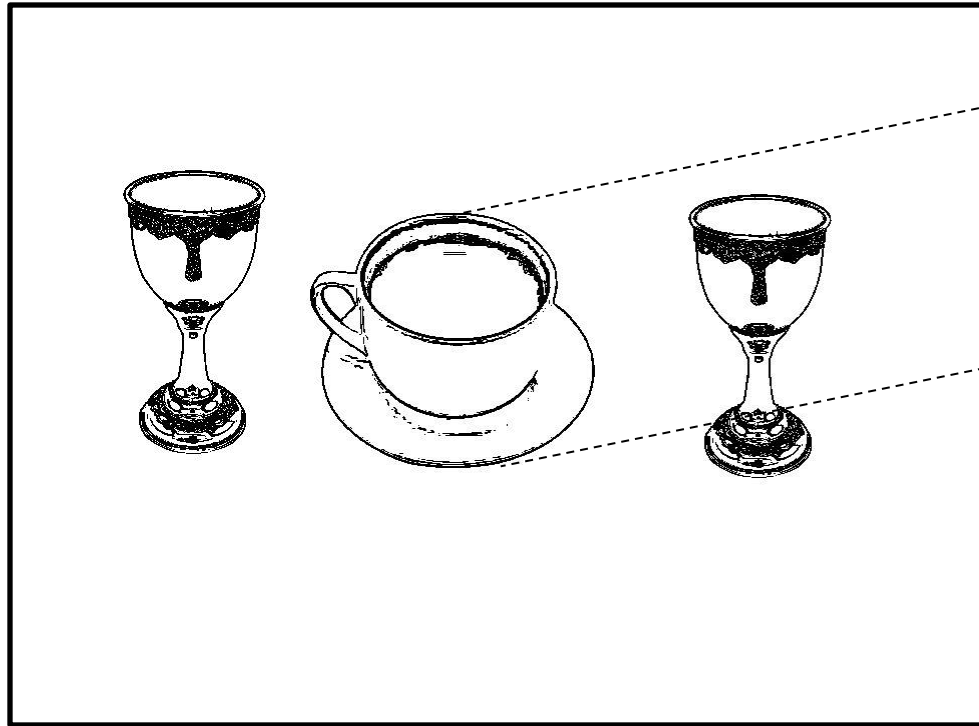
Dominant orientation templates

Šablóny význačných orientácii

- Jedna z najjednoduchších, ale účinných metód na rozpoznávanie objektov nepravidelného tvaru

Motivácia

šablóna

obraz

zamerajme sa
na hrany

Vstup: obraz z kamery

Tri polia $r[h,w]$, $g[h,w]$, $b[h,w]$, každý ich prvok je číslo $0..255$ a predstavujú červenú, zelenú a modrú zložku farby

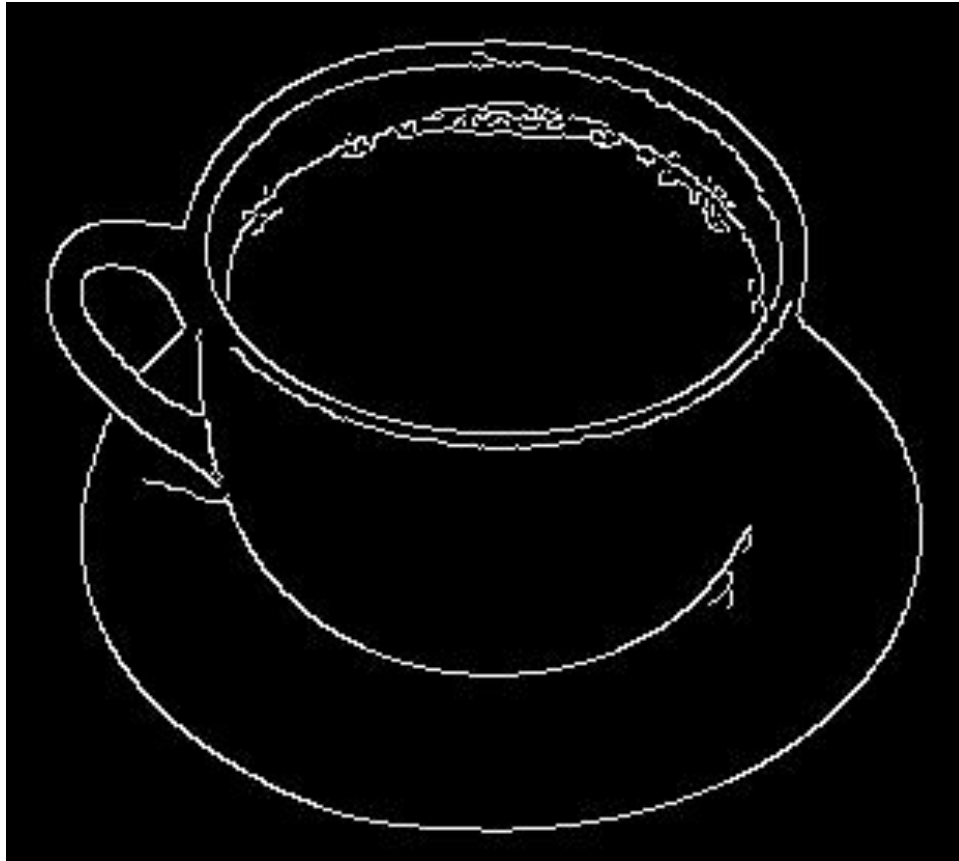
Čiernobiely obraz

Pole $bw[h,w]$, každý jeho prvok je číslo 0..255 a predstavuje intenzitu svetla

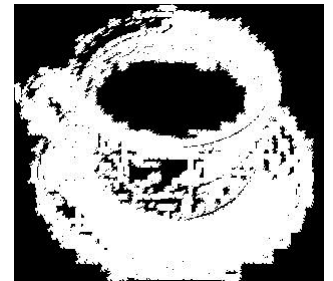
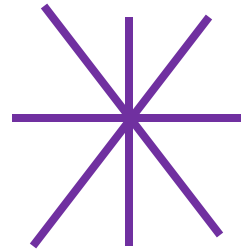
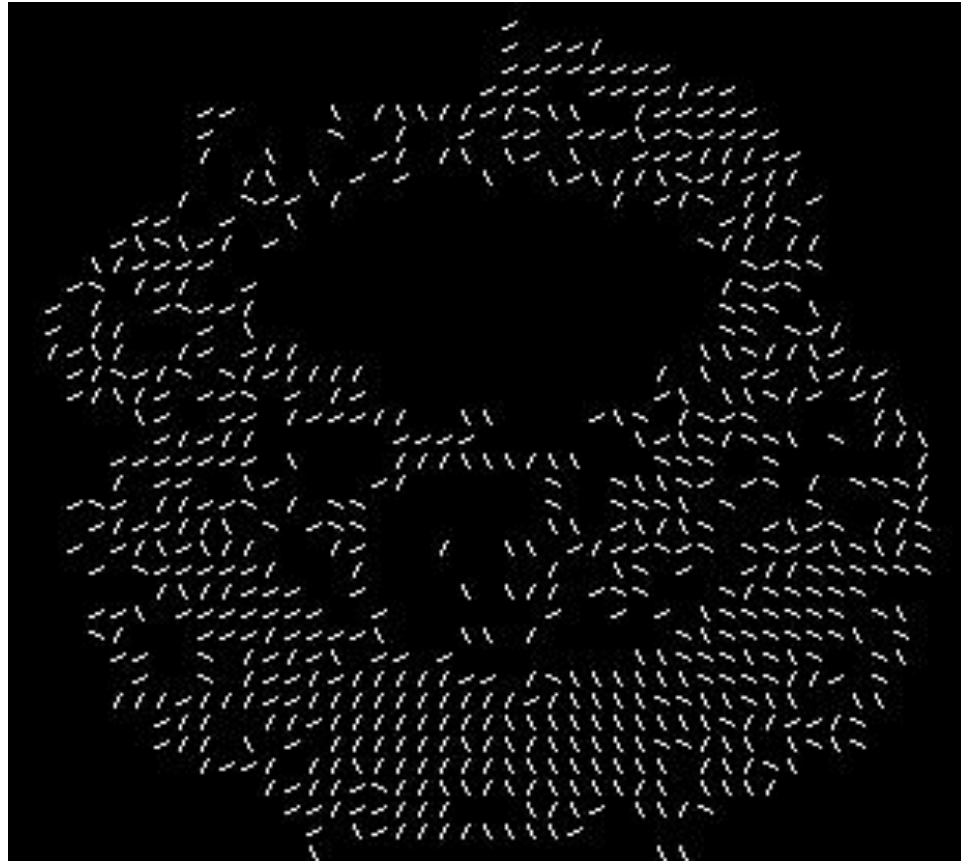
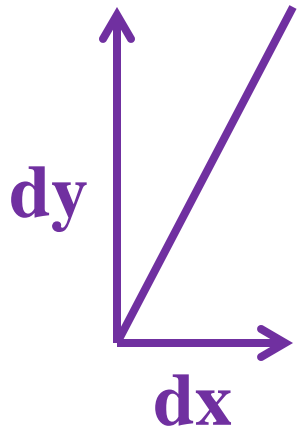
$$bw[i,j] = 0.3*r[i,j] + 0.59*g[i,j] + 0.11*b[i,j]$$

Hrany

dx a dy môžeme zlúčiť a pomocou vhodného prahu premeniť obraz hrán na binárny. Stenčovaním čiar dostaneme výsledné hrany

Orientácie

z dx a dy môžeme určiť orientácie, v každom bode smer v ktorom sa mení jas, pričom prechody z tmavého do svetlého a opačne považujeme za rovnaké

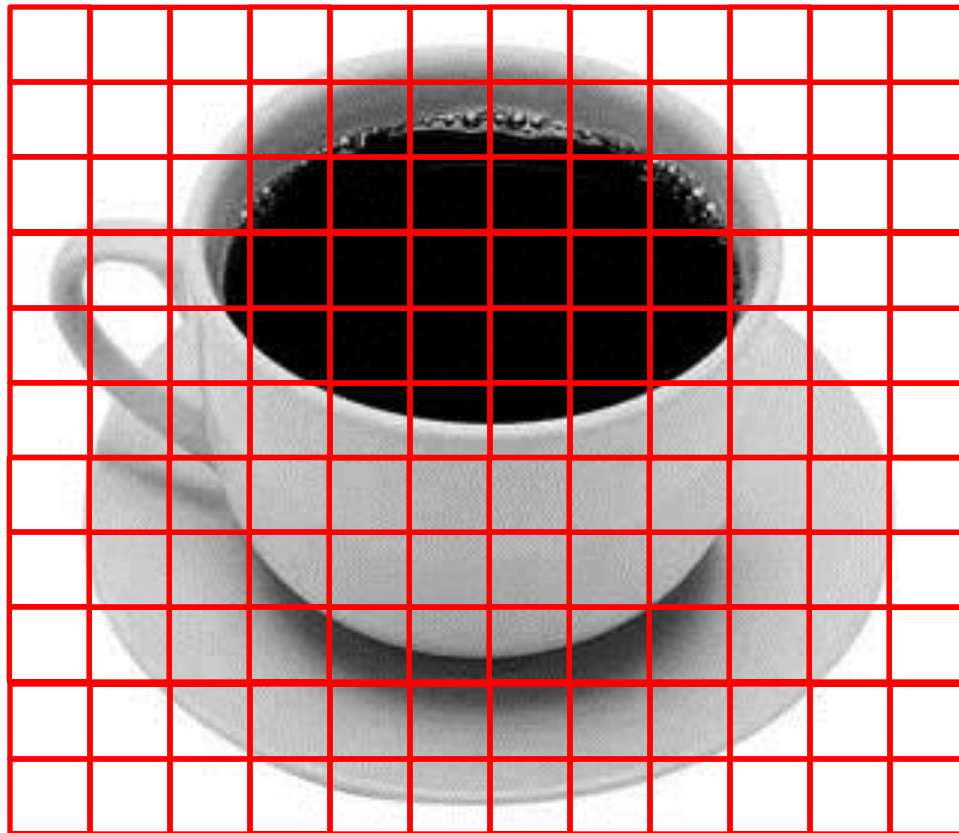
Šablóna

- Práve orientácie použijeme na zostrojenie šablóny rozpoznávaného objektu

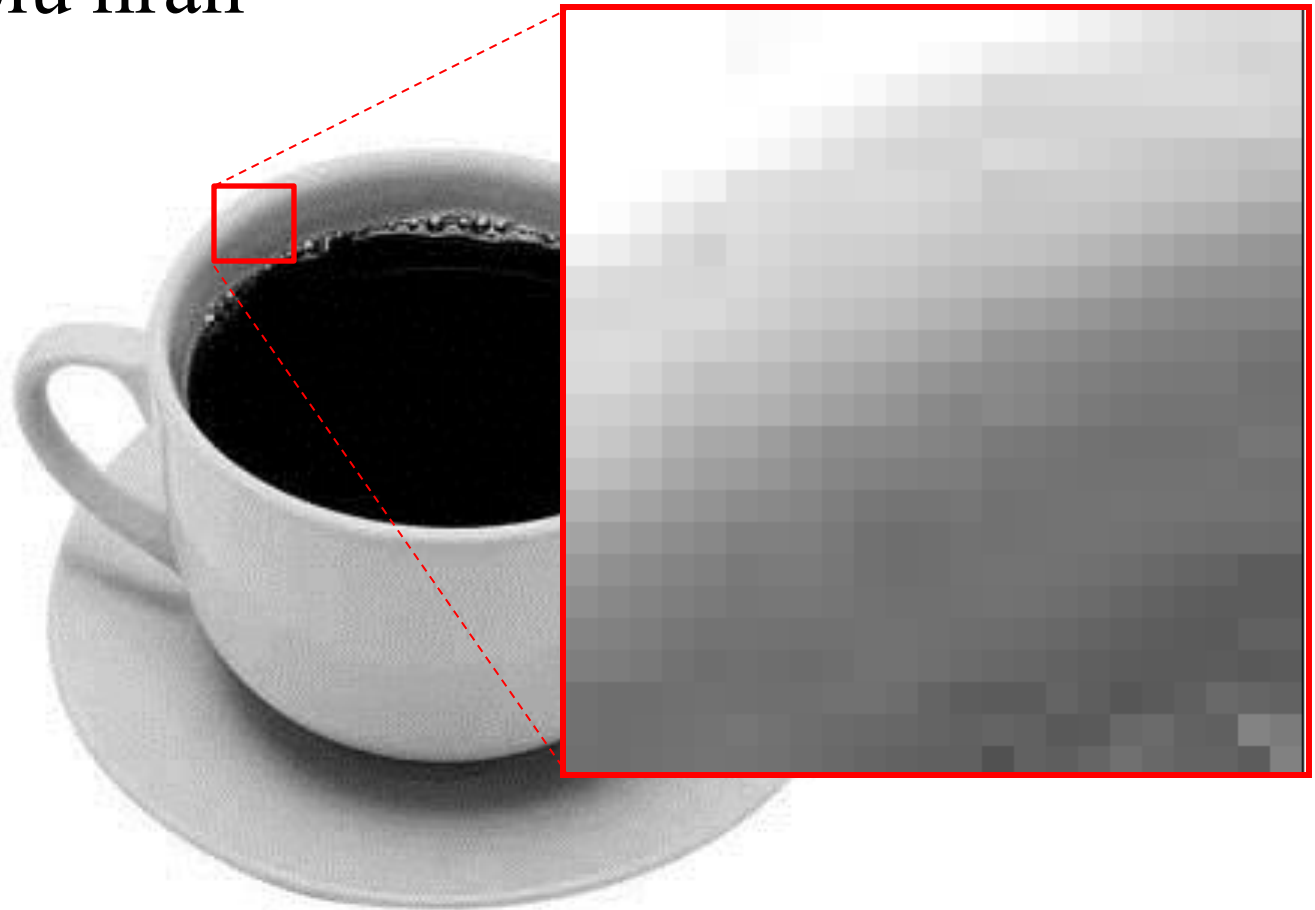
Šablóna

- objekt pokryjeme neprekrývajúcimi sa regiónmi

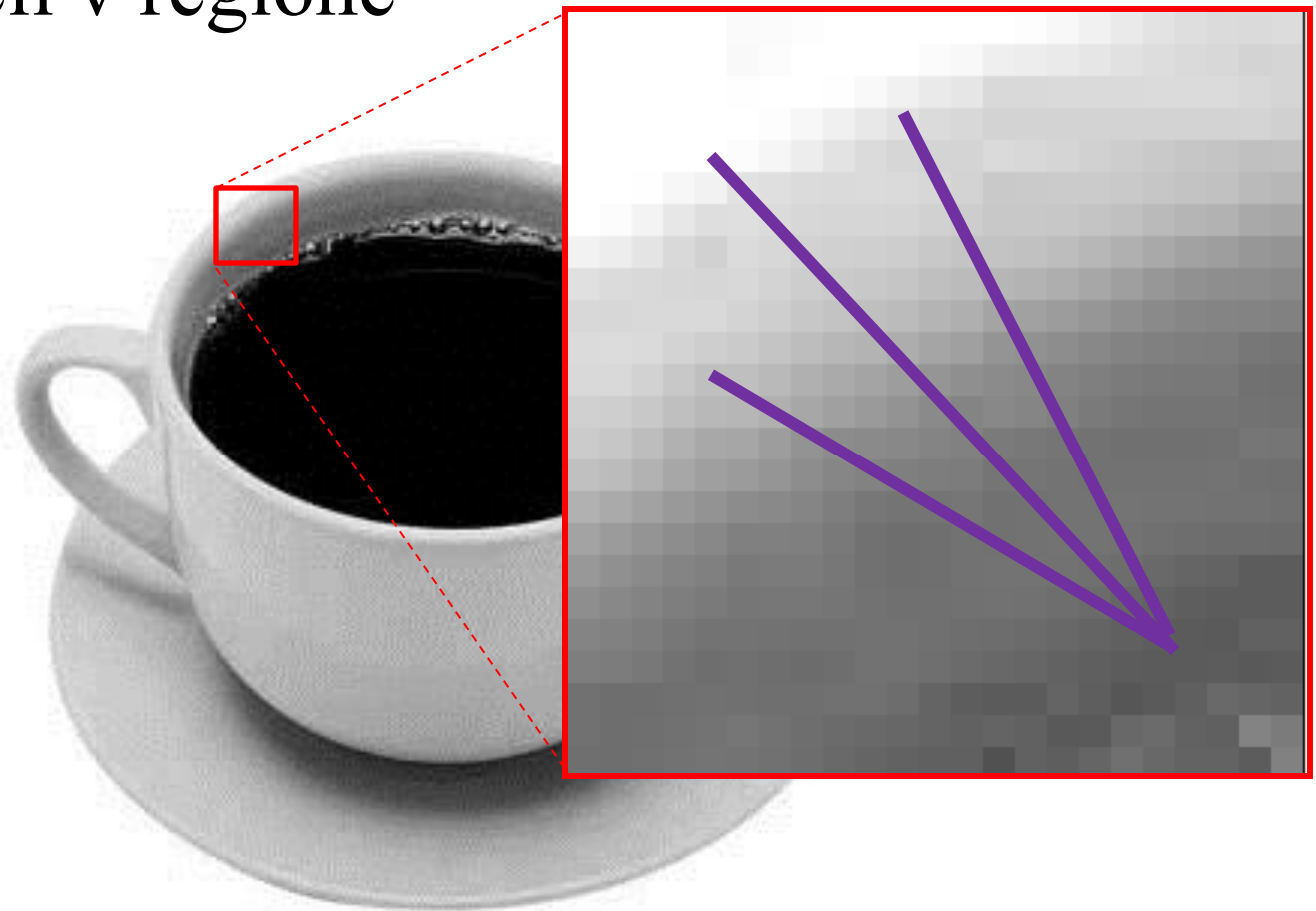
Šablóna

- Ku každému pixelu v regióne vieme orientáciu hrán

Šablóna

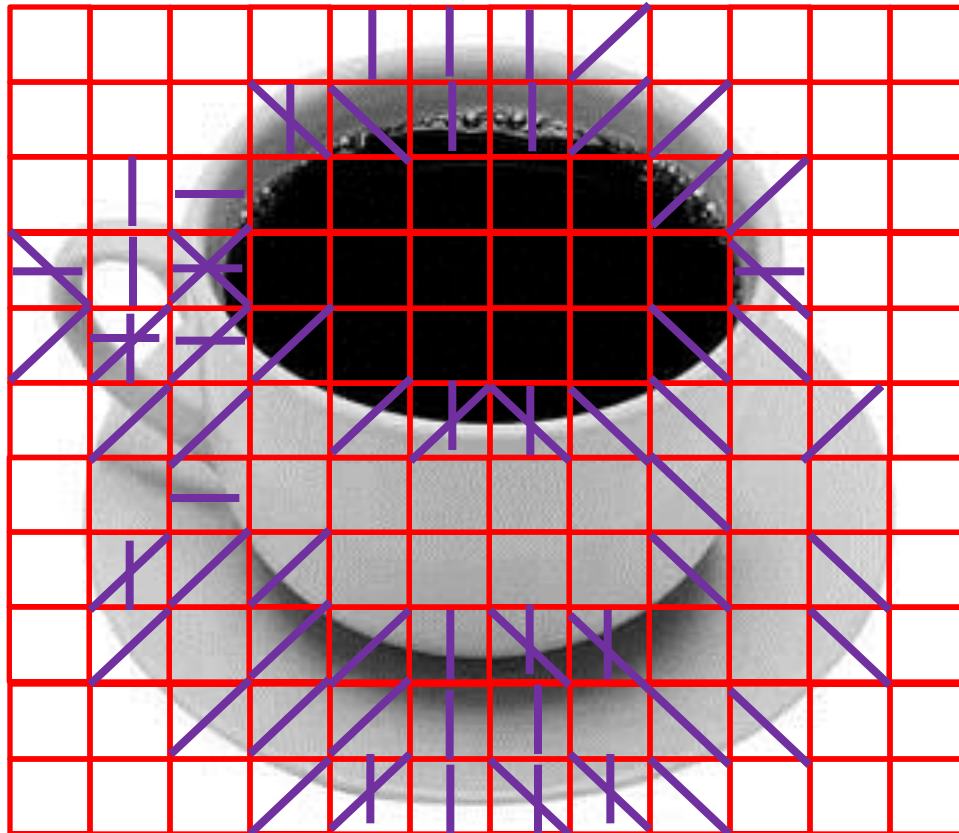
- Určíme z nich sadu prevládajúcich orientácií v regióne

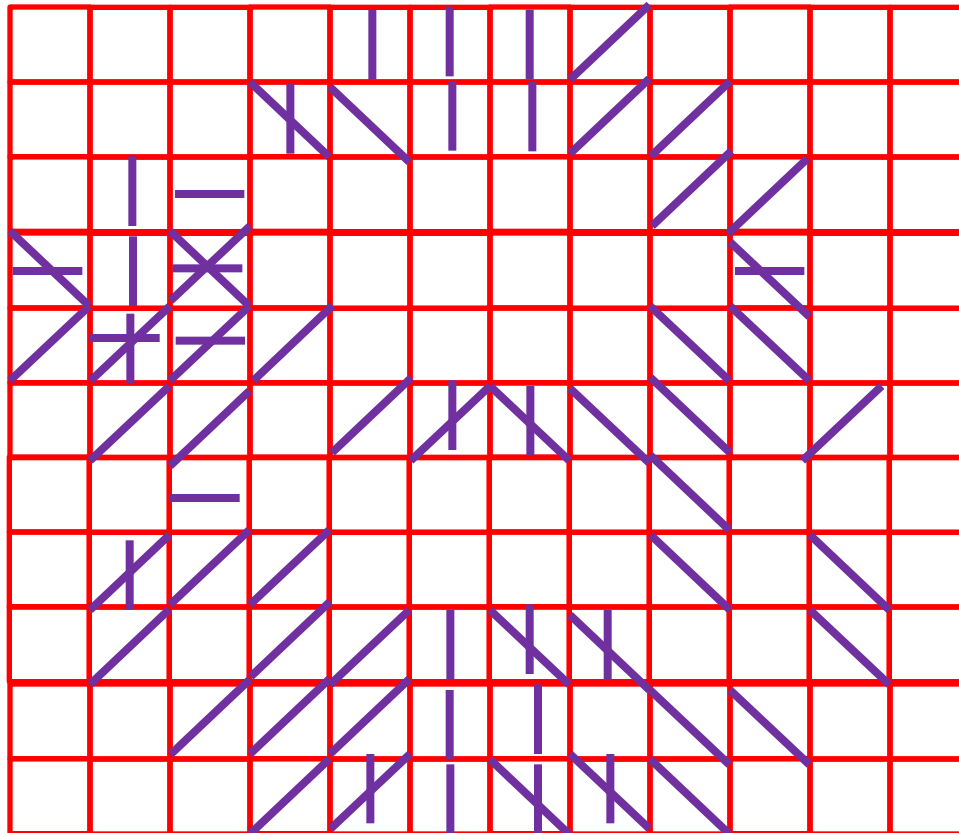
Šablóna

- Pre každý štvorček tak dostaneme sadu orientácií

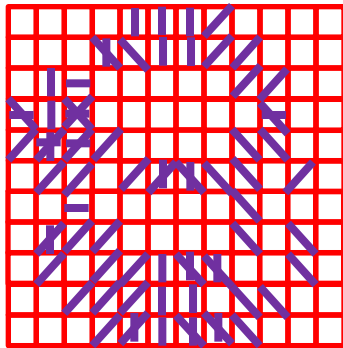
Šablóna

- A sada týchto orientácií bude tvoriť šablónu, tj. reprezentovať objekt

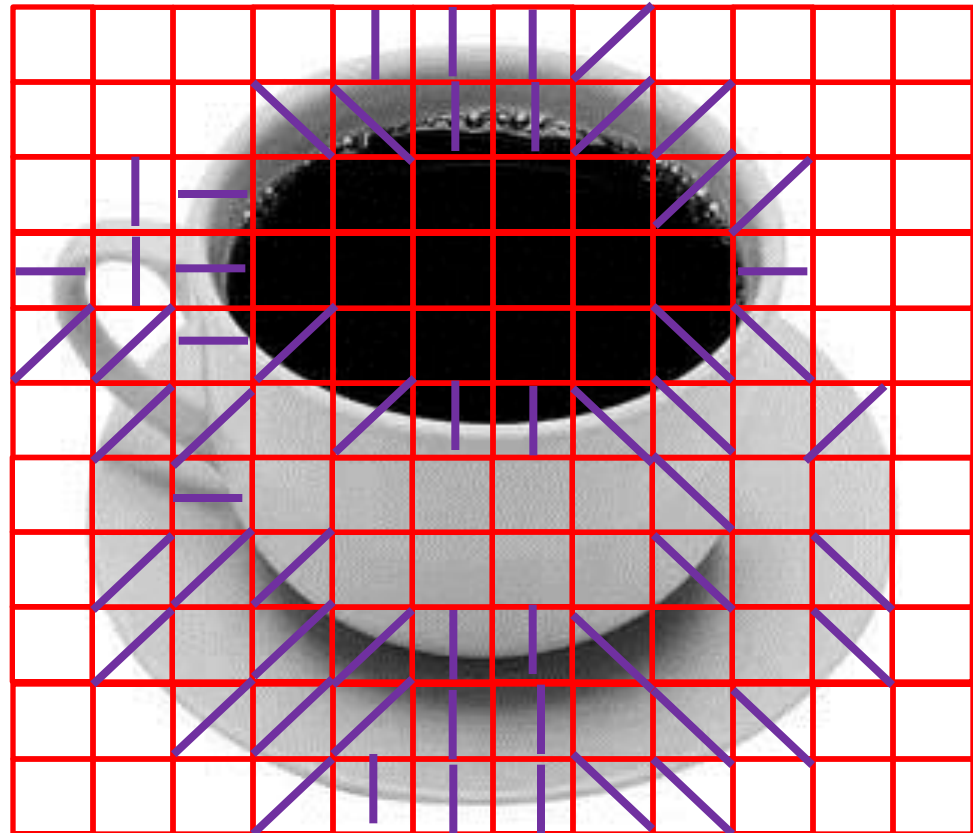

Hľadanie podľa šablóny

- Obrázok rozdelíme na regióny a v každom určíme jedinú, tzv. dominantnú orientáciu

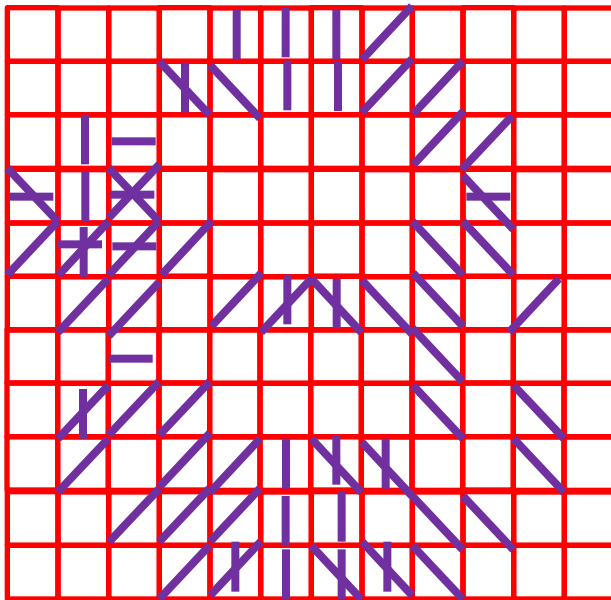
šablóna

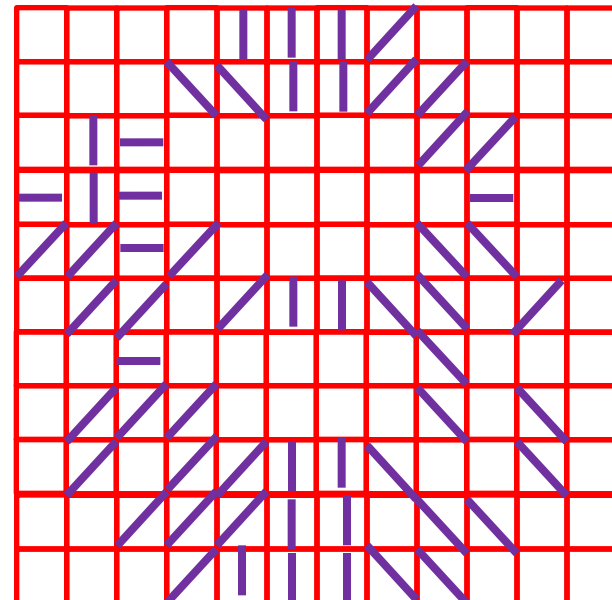
obraz

Hľadanie podľa šablóny

- Ak sa pre väčšinu regiónov nachádza dominantná orientácia v šablóne, tak OK.

šablóna

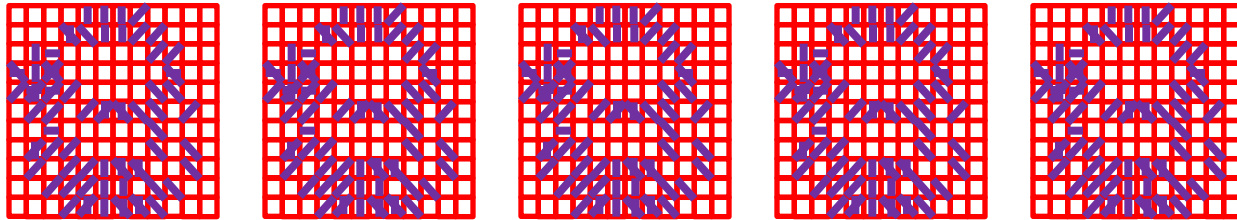

obraz

Nefunguje to ?

- Nemáme záruku, že sme trafili región na región. Ani že sa dívame z rovnakého pohľahu. Nevadí, narobíme si veľa šablón pre rôzne posuny a pohľady

šablóny

Sada takýchto šablón bude reprezentáciou objektu

Nepravidelné objekty - sumár

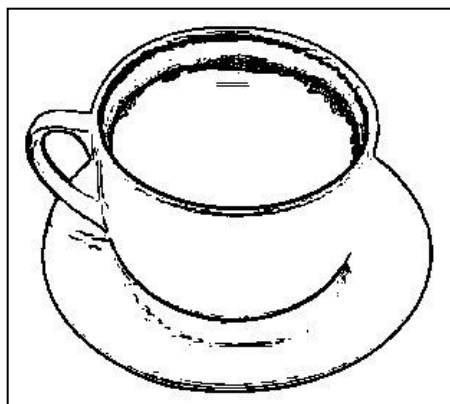
obraz

dx

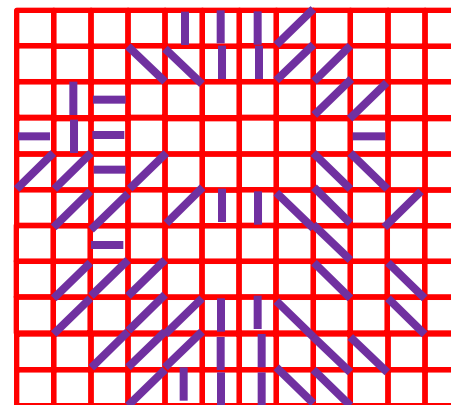
dy

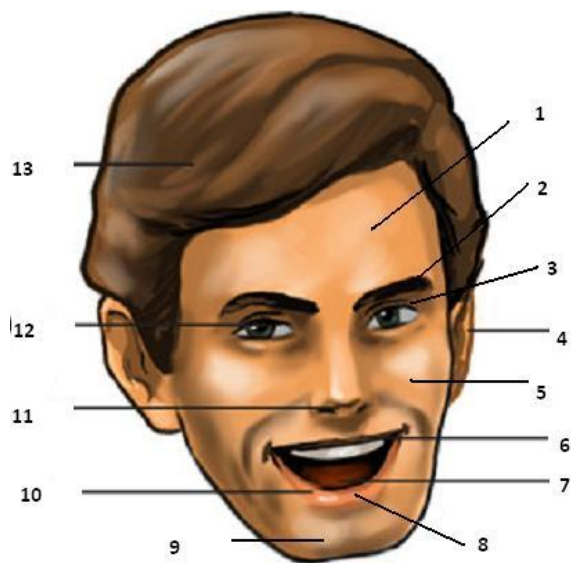
hrany

orientácie

Vidí robot alebo podvádza ?

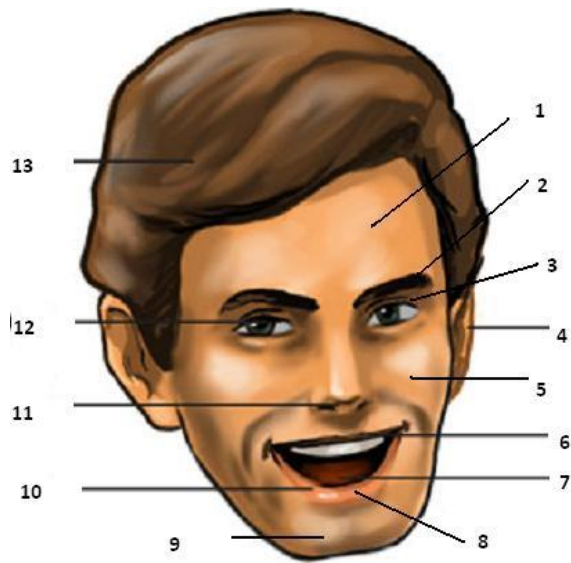

Podvádza!

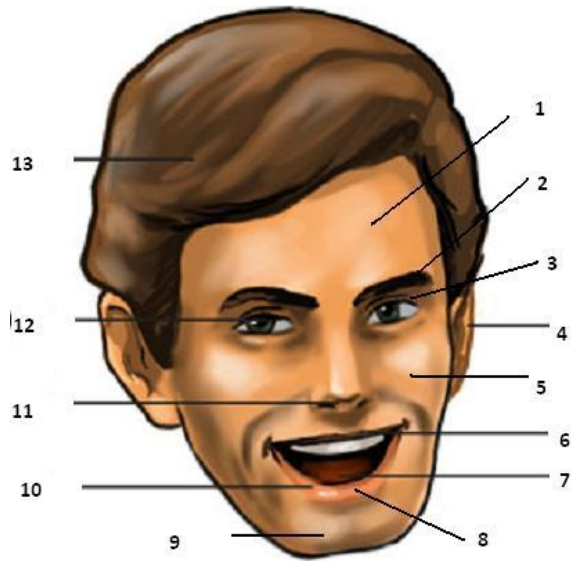

Lenže, vidí člověk alebo podvádza ?

**FINISHED FILES ARE THE RE-
SULT OF YEARS OF SCIENTIF-
IC STUDY COMBINED WITH THE
EXPERIENCE OF YEARS**

Podvádzajú obaja !

Ďakujem za pozornosť !

Andrej Lúčny

Katedra aplikovanej informatiky

FMFI UK Bratislava

andy@microstep-mis.com

www.microstep-mis.com/~andy